

Mirtis Ir Kalėjimas Nacių Vergijoje

Siomis dienomis Sovietų Rusijos spauda dažniau pradėjo rašyti apie Jung. Valstybių karo veiksmus prieš Vokietiją ir Italiją, ir taip pat apie Amerikos teikiamą pagalbą Rusijai.

Pažymėtina, kad Sovietų spauda pradėjo rašyti apie Jung. Valstybes po ambasadoriaus Standley padaryto pareiškimo, jog "Sovietai slepia nuo savo žmonių Amerikos teikiamą pagalbą Rusijai".

Komunistų spauda vis dar nesiliauja rašyti, kad ambasadoriaus Standley pareiškimas buvo "melagystė". Nei Sovietų Rusijos, nei jokios kitos valstybės spauda nevadina ambasadoriaus Standley "melagiu", tik komunistų spauda pakartotinai skelbia, kad Standley "melagystė".

Visi gerai žino, kad komunistai yra šios šalies priešai. Dabar komunistų puolimas ambasadoriaus Standley dar aiškiau parodo jų nusiteikimą pulti mūsų šalies atstovus. Komunistai turėtų užsičiaupiti ir susilaikyti nuo puolimo ne tik amb. Standley, bet ir kitų patriotingų šios šalies piliečių, kurie yra atsakingose pareigose.

Komunistai neturi jokios teisės diktuoti Amerikos karo vadovybei kada ir kur ji turi atidaryti antrą frontą, kas ir kaip turi daryti pareiškimus, nes jie nėra ištikimi šios šalies piliečiai. Komunistai stato pirmoje vietoje komunizmą, o visa kita jiems yra antraeilis dalykas.

Brooklyno komunistų laikraštis "L." rašo: "Bet milžiniška Lietuvos žmonių dauguma kaip buvo taip ir pasiliko su Tarybų Sąjunga".

Tikrenybėje gi, milžiniška Lietuvos žmonių dauguma kaip buvo, taip ir pasiliko už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Lietuva kovojo ir kovoja prieš nacizmą ir komunizmą.

Telegrama Iš Sibiro

(LKFSB) Iš Tomsko apylinkių gauta telegrama, kurioje prašoma, kad atsilieptų M. Lekytė - Kasputienė, paskutiniu laiku gyvenusi Waterbury. Su ja norėtų susizninti P. Mankaitė. Maloniai prašoma p. Kasputienė, ar tie, kurie apie ją žino, atsikreipti adresu: Rev. J. Prunskis, 3230 S. Lituaniaca Ave., Chicago, Ill.

* Kaip matyti, po dviejų svetimų okupacijų Lietuvoje smarkiai padidėjo ubagų skaičius. Policijai įsakya ubagus suiminti. Per vieną dieną Kaune vienos nuovados rajone surašyta 19 protokolų už ubagavimą.

Remk šios šalies apsigynimą! Pirk Defense Bonds ir Stamps!

* Vokiečių ypatingasis teismas Kaune nuteisė mirti 20 metų amžiaus Adolfa Popieršinskį ir Benediktą Laboką. Jie buvo apkaltinti pavogę drabužių ir kojinių, kurias pardavinėję aukštomis kainomis.

Tas pats vokiečių teismas nuteisė mirti 50 metų amžiaus Joną - Petrą Valaitį. Juozas Briedis nuteistas 5 metais, Algirdas Prūsas — 3 metais sunkiųjų darbų kalėjimo ir Juozas Višniauskas — 1 metais paprasto kalėjimo. Jie buvo teisiami už batų pasisavinimą ir jų pardavinėjimą aukštomis kainomis. Nuteistieji tarnavę Kauno prekybos truste.

"Lietūkiu" tarnautojas Kaune Pranas Strazdas vokiečių teismo nuteistas 5 metais sunkiųjų darbų kalėjimo. Knygyno Kaune savininkas Jonas Petronis nuteistas 1½ metų kalėjimo, knygyno direktorius Pryšmantas — 3 mėnesiais, Jocas Galaunė — 1 metus 3 mėn., Alfonsas Vitkus ir Jonas Raulinaitis — po 1 metus kalėjimo. Jie visi buvo apkaltinti slapta benzino prekyba.

18 metų vaikiną Albiną Kučinską iš Skevonių, Alytaus apskrityje, vokiečių teismas nuteisė 3 metams sunkiųjų darbų kalėjimo už ginklo laikymą. Klaipėdoje gatvėje policininkai nušovė mūrininką Joną Sadauską.

Naciai Pakorė 3 Municho Studentus

Stockholm, Švedija, kovo 29 — Vokietijos nacių Gestapo policija susekė prieš — nacių grupę Municho Universitete, kuri rašė ir platinę prieš nacius propagandą. Nacių slaptojo policija užpuolė Municho Universitetą laike pamokų ir areštavo tris studentus. Visus tris areštuotus studentus pakorė.

Naciai Veža Amerikiečius Iš Prancūzijos

Berne, Šveicarija, kovo 29 — Šiomis dienomis Vokietijos naciai pradėjo areštuoti Amerikiečius, gyvenančius Prancūzijoje, ir juos vežti Vokietijon. Nors Amerikiečiams jau seniai buvo patarta išvykti iš Prancūzijos, bet vistiek apie 3,600 jų pasiliko Pietinėje Prancūzijoje.

Amerikiečiai Sulaikė Japonų Laivyną Ties Aleutians

Washington, D. C., kovo 29 — Amerikiečių lengvieji karo laivai puolė Japonijos laivyno keturius kruiserius ir keturius destrojerius, kurie vežė labai vertingą karo medžiagą į

Kai naciai bėgo per Libijos tyrlaukius, tai jie pakasė daug minų, kad britų armiją sulaikys nuo pergreito žygiavimo pirmyn. Vaizdas parodo tokios minos eksplozijos auką, kuriai suteikiama pirmoji pagalba.

Prezidentas Paskyrė Maisto Gamybos Tvarkytoją

Washington, D. C. — Prezidentas Rooseveltas paskyrė maisto gamybos tvarkytoją, būtent, Chester Davis. Jo pirmas žygis bus sudaryti žemės darbininkų armiją iš 400,000 vyrų, kurie bus skirti apdirbti laukus ir paruošti maistą, kad jo netrūktų visam kraštui.

Selective Service komisija atleis nuo karo tarnybos apie tris milijonus vyrų, kurie dirba žemės ū-

kyje. Į šį skaičių įeis vyrai tarp 18 ir 37 metų amžiaus, šako Prezidentas Rooseveltas.

Namai Slenka Žemėn

Pittston, Pa. — Siame mieste pradėjo trūkti žemė ir namai slenkinti į kasyklas. Apie 150 namų slenkinti į žemę.

Kaip žinoma, šiame mieste gyvena nemažai lietuvių. Jie turi savo parapiją.

Rusijos Gyrimas Nustato Žmones Prieš Alijantus

Washington, D. C., kovo 29 — Šiomis dienomis čia gautas žodis iš įvairių okupuotų kraštų Europoje nuo patriotų, veikiančių požemiuose, kad Amerikos radio propaganda, iškelianti Sovietus, daro daugiau bloga, negu gera Alijantams.

Sakoma, kad Sovietų išgirimas pasitarnauja Nacių propagandistams, nes pavergtųjų tautų žmonės, kurie bijosi komunizmo, yra nacių propagandos apgaunami ir suklaudinami.

Vokietijos nacių radio propagandistai pakartotinai kala žmonėms į galvas, kad Britanija pardavė mažasias tautas bolševikams, ir kad pardavimas buvęs padarytas su Jung. Vals-

tybių žinia. Pavergtųjų tautų žmonės, kurie yra priversti klausytis nacių radio, papuo patriotų, veikiančių požemiuose, kurias informacijoms, kurias skelbia naciai, bet kada jie požemiuose slapta klausosi Amerikos radio, kuris visą ką Sovietai daro giria, tai atrodo, jog patvirtina tai, ką sako naciai.

Tokių šalių žmonės, kaip Lietuvos, Lenkijos, ir kitų, kurie pergyveno Sovietų okupaciją, tai jie pasiklausė nacių ir Amerikiečių radio kalbų ir žinių pakrypsta prie nacių, kaip sako pranešimas.

Aišku, kaip diena, kad Europos mažosios tautos, kurios pergyvena antrą okupaciją, nenori nacių režimo, tačiau jos nenori, kad ant jų sprando vėl užsisėdėtų komunistai. Lietuvos ir kitų kraštų žmonės visomis jėgomis kovoja prieš okupantus nacius ne dėlto, kad grįžti ir vėl į Sovietų bolševikų, bet kad atgauti sau laisvę ir nepriklausomybę. Pavergtųjų tautų viltis yra, kad Jung. Vals-tybės kovoja už mažųjų tautų išlaisvinimą.

Eden'as Atvykęs Į Jung. Valstybes Tyrimo Reikalų

Washington, D. C., kovo 29 — Pereitos savaitės pabaigą Anthony Eden, Anglijos užsienių reikalų ministras, praleidęs Baltuosiuose Rūmuose. Pirmadienį jis tęsia pasikalbėjimą su Prezidentu Rooseveltu. Sakoma, kad jokios ypatingos sutarties nėra padaręs, o tik tiriąs įvairius reikalus ir klausimus. Būtent, apie po karo ekonominius santykius, apie nugalėtos Vokietijos suvaržymą ir apie būsiančią invaziją.

New Yorko Mayoras Paskirtas Brigados Generolu

Washington, D. C., kovo 29 — Prezidentas Rooseveltas paskyrė New Yorko mayorą La Guardia brigados generolu.

Papildyti slaugių trūkumą, Raud. Kryžius lavina tūkstančius slaugių pagelbininkų. Per 1942 m. Raudonasis Kryžius įrašė beveik 70,000 moterų šiam darbui. Po 80 valandų lavinimo, šios slaugių pagelbininkė, ligoninėse pildo kaikurias slaugių pareigas.

Amerikiečiai Pasiekė Fondouk

Britai Tik 20 Mylių Iki Gabes Įlankos

Iš Alijantų Centro, Šiaurės Afrika, kovo 29 — Amerikiečiai pradėjo naują ofensyvą Centralinėje Tunisijoje. Amerikiečių karo jėgos pasiekė Fondouk miestą ir žygiuoja pirmyn. Tuo pačiu laiku Britų karo jėgos smarkiai puola Ašį Mareth linijoj, ir vienoj vietoj padarė įlanką ir pasiekė El Hammą ir veržiasi į Gabes. Jeigu Britams pavyks pasiekti Gabes, tai Rommel'io karo jėgos bus uždarytos maiše.

Amerikiečiai Ir Anglai Bombardavo Vokietijos Centrus

Londonas, kovo 29 — Šeštadienio naktį Anglijos lakūnai vėl bombardavo Vokietijos sostinę Berlyną, o tuo pačiu laiku Amerikiečiai lakūnai bombardavo Rouen, prancūzų geležinkelio centrą.

Anglai numetė 900 tonų bombų ant Berlyno. Visą miestą paliko liepsnose. Amerikiečiai lakūnai taip pat padarė nemažai nuostolių naciams okupuotoje Prancūzijoje.

Internavo 4,163 Prieš Ateivius

Washington, D. C., kovo 29 — Jung. Valstybių generalinis prokuroras Francis Biddle praneša, kad iki kovo 15 d. š. m., jo įsakymu buvo internuoti 4,163 priešų - tautų ateiviai, kuriuos Federalis Investigacijos Biūras susekė nuo pat karo pradžios.

Internuotų ateivių tarpe yra keli redaktoriai ir leidėjai svetimkalbių laikraščių, kurie spausdino Ašiai prielankias žinias. Vienas iš tų internuotų laikraštinių buvo areštuotas savaitę atgal. Jo laikraštį tilpo prieš propagandą ir medžiaga tikslu silpninti Amerikos karo pastangas.

Prokuroras Biddle tuo pačiu laiku pranešė, kad jo įsakymu buvo paleisti į laisvę išbandymui (parole) 3,257 priešų ateiviai,

ir pilnai išklausinėjus paleisti dar 1,151 ateivius.

Tyrinėjimus praveda ir rekomendacijas padaro vietinės tarybos, kurias sudaro įžymūs civiliai piliečiai įvairiose Jung. Valstybių apylinkėse, ir po ištyrimo War Divisions Alien - Enemy Control Unit, vadovybėje Edward J. Ennis.

Prokuroras Biddle sako, kad dar 500 priešų ateivių veikimas bus tyrinėjamas ir svarstomas.

Tremtinius Šelpti Galima, Bet Sunku

(LKFSB) Šiomis dienomis vienas lietuvis kunigas pasiuntė savo motinai, išstremtai į Sibirą, siuntinį, į kurį buvo supakuota kakavos, konsuoto pieno miltelių, sriubos miltelių, šiaip konservuoto maisto dėžučių, trejetas šalikų, trejetas skarelių, šiaip drabužių — viso siuntiniamieji dalykai kaštavo 19 dol. 40 cent., gi maito, apdraudos ir kitų persiuntimo išlaidų reikėjo sumokėti net 37 dol. 77 centai. Kiti kraštai stengiasi patingvinti šelpimą jų teritorijoje gyvenančių pagalbos reikalingųjų, neimdami maito ir panašiai, bet kitaip yra su Rusija... Siuntinį nugabenti į Sibirą pasiėmė World Tourist, Inc.

NĖRA DIDELIŲ PERMAINŲ RAUDONŲJŲ FRONTUOSE

Naciai Užėmė Sievską

Maskva, kovo 29 — Sovietų Rusijos komunikacijos sako, kad didelių permainų nėra karo frontuose. Šiaurėje į pietus nuo Belyj raudonieji atsiekė septynius kaimelius. Naciai nori pulkuosuoti savo armijos pulkus, palikdami kaimeliuose mažesnius būrius, gerai apginkluotus, kurie pasilikę išardo kelius ir tiltus, kad tokiu būdu sutrukdyti raudonųjų ofensyvą. Raudonieji, kaip mūras laikosi Donets upės pakrastyj.

Tačiau Vokietijos nacių komunikatas sako, kad jų karo jėgos užėmė Sievsk žemiau Bryansko.

Potvyniai sutrukdė Sovietų raudonosios armijos ofensyvą Smolensko apy-

linkėje. Naciai esą deda visas pastangas, kad nebeužleistų rusams daugiau žemių. Šiaurėje į pietus nuo Belyj raudonieji atsiekė septynius kaimelius. Naciai nori pulkuosuoti savo armijos pulkus, palikdami kaimeliuose mažesnius būrius, gerai apginkluotus, kurie pasilikę išardo kelius ir tiltus, kad tokiu būdu sutrukdyti raudonųjų ofensyvą. Raudonieji, kaip mūras laikosi Donets upės pakrastyj.

Legalė Pagalba Kareiviams

Washington, D. C., kovo 29 — Karo Departmentas ir American Bar organizacija planuoja teikti dykai legalę pagalbą kareiviams. Karo Departmentas paskirs karininko laipsnį turinti advokatą kiekvienoje stovykloje Jung. Valstybėse.

Paskirtam karininkui advokatui teiktų pagalbą civiliai advokatai iš įvairių apylinkių, kuriuos paskirs American Bar organizacija. Šie civiliai advokatai atstovaus kareivius civiliuose teismuose.

★ Londono žinios praneša, kad didžiulis bombardavimas Berlyną. Vokiečių sostinė paliko liepsnose. Keturių ir dviejų tonų bombos sukrėtė Berlyno pastatus.

★ Berlyno žinios skelbia, kad Gibraltarą pribuvo didžiulis Suvienytų Tautų laivų konvojus, kuris keletą ir Afriką.

IVAIROS ŽINIOS

Mirė Kompozitorius Rachmaninoff

Los Angeles, Cal., kovo 29 — Sekmadienį, kovo 28 d. mirė Sergei V. Rachmaninoff, pianistas, kompozitorius ir kapelmeisteris, 70 metų amžiaus. Jis mirė savo namuose, Beverly Hills, kuriuos neseniai buvo pirkęs. Sirgo plaučių uždegimu.

Paliko žmoną Nataliją ir dvi dukteris, Mrs. Irene Wolkonsky, kuri gyvena su motina, ir Mrs. Tatiana Conus Prancūzijoje.

Laidojamas antradienį iš Rusų Ortodoksų bažnyčios.

Sergei V. Rachmaninoff buvo įžymus kompozitorius, pianistas ir kapelmeisteris. Jis pradėjo mokintis muzikos būdamas 4 metų amžiaus. Gimęs balandžio 1 d., 1873 m. savo tėvų dvare Oneg, Novgorodo apylinkėje, Rusijoje. Apsivedė su Natalija Satinaite 1902 m. Pirmą kartą atvyko į šią šalį 1909 m. ir turėjo labai geras pasekmes. Pirmas jo pasirodymas buvo su Boston Symphony orkestra. Pirmas pasaulinis karas sutrukdė jo veikimą. Prasidėjus revoliucijai 1917 m. Rusijoje, jis turėjo bėgti su šeima iš Rusijos į Švediją, ir 1918 m. atvyko į Jung. Valstybes ir čia apsigyveno.

Dėl laiško, kurį Rachmaninoff ir kiti du rusai emigrantai parašė į New York Times laikraštį 1931 m., Sovietai paskelbė Rachmaninoff'o kompozicijai boikotą. Nežiūrint to, kad Rachmaninoff buvo ištremtas iš savo tėvynės Rusijos ir kad jo kūriniai buvo uždrausti vartoti Rusijoje, jis vistiek savo koncerto, lapkr. 1, 1941 m., pelnė daugiau kaip \$3,600 paskyrė nuo karo nukentėjusiems rusams.

Siais metais, vasario 1 d. Sergei Rachmaninoff tapo šios šalies piliečiu, tuoj po to kai jis pirkė namą Beverly Hills, Kalifornijoje.

Sovietai Pasirašė Naują Sutartį Su Japonais

Maskva, Rusija, kovo 29 — Pereitos savaitės pabaigoje Sovietų Rusijos valdžia pasirašė naują sutartį su japonais dėl žvejybos Rusijos vandenynėse.

Ši kartą Sovietų valdžia už tą privilegiją išsiderėjo iš japonų 5% daugiau. Japonai turės mokėti Sovietams aukso.

Burmos Japonai Prarado 12 Lėktuvų

New Delhi, Indija, kovo 29 — Britų lakūnai sunaikino 12 japonų bombierių Vakariniėje Burmoje arti Chittagong distrikto Indijoje. Tuo pačiu laiku Amerikiečiai lakūnai puolė stovyklą Rangoone.

Alijantai neprarado nei vieno savo lėktuvo laike tu puolimų.

★ Šiomis dienomis paskelbta visoje šalyje dešimties dienų vakacijos visoms arklių lenktynėms ir tuo pačiu visos lenktynių lažybos sustingsta.

Tėvų Pranciškonų Misijos 1943 m.

Chicago, Ill. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 28 — balandžio 4. Tėvas Justinas Vaškys.

Indiana Harbor, Ind. — Šv. Pranciškaus parapijoje. Balandžio 5—11 d. Tėvas Justinas Vaškys.

Chicago, Ill. — Šv. Juozapo parapijoje, balandžio 12—18. Tėvas Justinas Vaškys.

Chicago Heights, Ill. — Šv. Kazimiero parapijoje, balandžio 19—25 d. Tėvas Justinas Vaškys.

Kad Dievas palaimintų šias misijas, prašome visų tikinčiųjų šia intencija pasimelsti.

FRANCISCAN FATHERS

310 Orchard Street

Pittsburgh (10), Pa.

Socialistų Protestas Prieš Sovietus

Londonas, kovo 29 — Čia tarptautiniai socialistai kelia protestą prieš Sovietus už sušaudymą dviejų Lenkijos socialistų žydų, Ehrlich ir Alter, neva už pronacišką veikimą.

Protesto rezoliuciją skaitė Darbo partijos vadas, George Dallas, kaip pirmininkas tarptautinių socialistų. Toje protesto rezoliucijoje pareiškė, kad socialistai tęs kovą prieš Hitlerinę Vokietiją, tačiau jie negali būti bailiai nekėlę protesto prieš Sovietus už nužudymą dviejų socialistų vadų.

“Maskvos komunistai laiško, kad mes nenusilenkiame smarkumui, melui ir egzekucijai”, sako socialistai.

New York, N. Y. — Kovo 30 d. įvyks masinis susirinkimas Mecca Temple, kur taip pat bus pareiškėtas protestas prieš Sovietus ir komunistus dėl tų Lenkijos socialistų nužudymo pereinimo gruodžio mėnesį.

Tame susirinkime tarp kitų kalbėtojų bus ir Senatorius James M. Mead iš New Yorko.

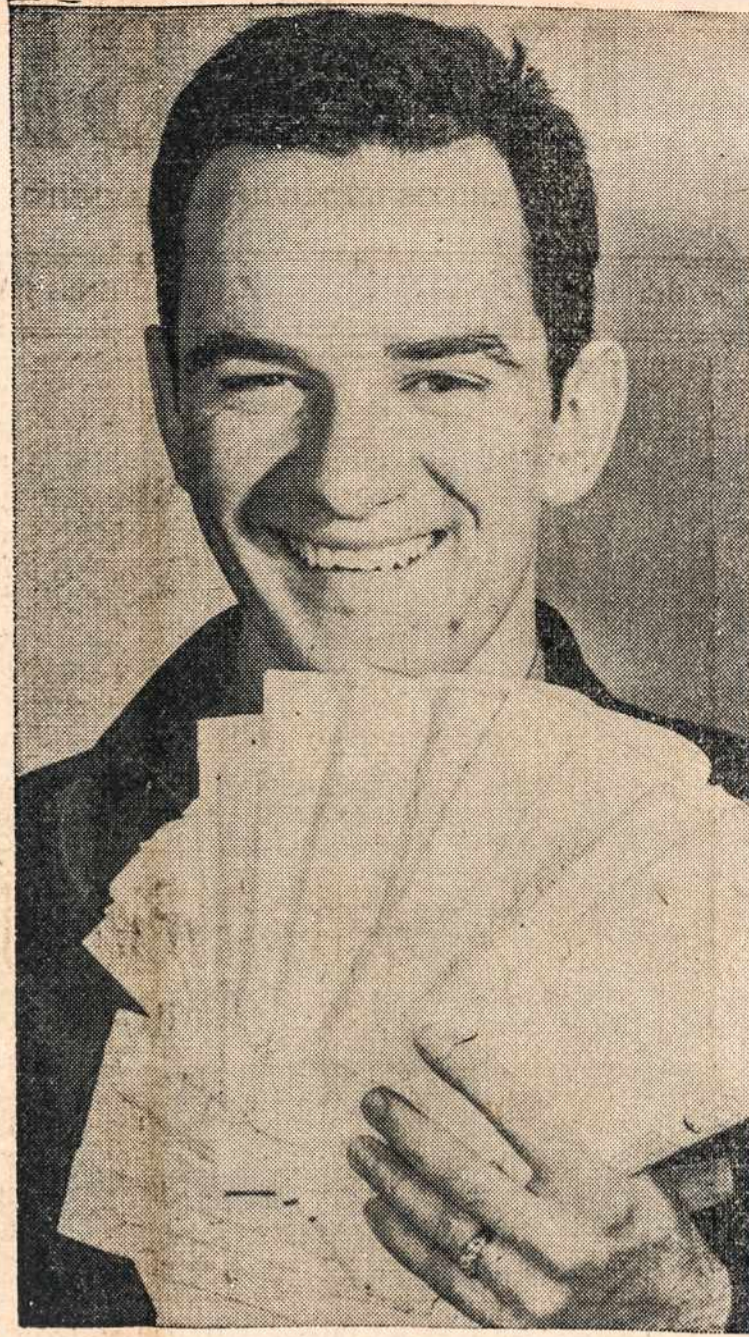
Tą mitingą ruošia Amerikos Darbo Federacijos ir CIO unijos.

Argentinos Karo Ministerija Išspausdino 20.000 Knygelių Apie Lietuvį Tremtinį

(LKFSB) Argentinoje yra apsigyvenęs lietuvis laikraštinių K. Čibiras. Prieš keletą mėnesių jį sirginėjo sloga ir ausimis, ir dabar jo sveikata jautri oro atmainoms. Nežiūrint rūpesnių su sveikata, jį nemažai rašo. Vienas jo straipsnis tilpo katalikų dienraščiui “El Pueblo” savaitiniame priede “La Catedrala” ir visą eilę jo straipsnių spausdino katalikų savaitraštis “Criterio”. Karo ministerijos švietimo ir spaudos skyrius paėmė iš “Criterio” straipsnį apie lietuvių tremimą į Sibirą ir išleido (nesiklausdami autoriaus) brošiūrą 20.000 egzempliorių. Jėzuitų leidžiamas mėnesinis žurnalas “Estudios” buvo žadėjęs vasario mėnesį pradėti spausdinti Vaidiulių lietuvių literatūros apžvalgą. Kolkas neturime informacijų, ar jau pradėjo spausdinti.

★ Kovo 28 dienos pranešimu iš Aleutų salų, kad ten buvo užduotas skaudus smūgis japonų laivų transportui, kuris vyko į Kiską bazę. Dėdės Samo karą laivai patikę japonų laivų abazę smarkiai puolė ir privertė japonus grįžti iš kur atvykę.

★ Iš New Haven, Conn., pranešama, kad ten jaučiamas galimas trūkumas ateinančią savaitę bulvių. Bet, jeigu Maine valstybės siuntiniai pasieks Connecticut valstybę, tai trūkumo pavojus praeis.

Laivyno Aviacijos Kadetas Jack Benard iš Woodside, L. I., pasiekė rekordo gavime laišku nuo merginos. Mergina jam per dvi savaites atsiuntė 50 laišku. Iš tų laišku, 21 buvo parašytas ir pašte pasiųstas tą pačią dieną.

Metai Nuo Mirties Dr. Pr. Dielininkaičio

(LKFSB) Pereitų metų balandžio 6 d. Lietuvoje mirė vienas didžiausių darbo žmonių prietelių ir nepriklausomos Lietuvos veikėjų Dr. Pr. Dielininkaitis. Metinių jo mirties sukaktuvių proga prisimeiname, kad jis teturėjo tik 40 metų (buvo gimęs 1902 m. geg. 5 d.). Aukštusius mokslus buvo baigęs Kau-no universitete ir dar studijas gilines Paryžiuje, kur gavo mokslo daktaro laipsnį. Grįžęs į Lietuvą dėstė socialinius (visuomenės) mokslus universitete ir drauge labai uoliai darbuosi organizacijose, spaudoje. Paskutiniu laikotarpiu buvo vienas iš didžiųjų šulų dienraštyje “XX Amžius”, vienas iš didžiųjų katalikų politikų Lietuvoje ir nuoširdus krikščioniškos darbininkijos sąjūdžio organizatorius. Bolševikams okupavus Lietuvą buvo vienas iš pirmųjų uždarytas į kalėjimą. Kažkokiu būdu išlikęs bolševikų neišvežtas į Sibirą (matyt nebesuspėjo), sukilėlių buvo išvaduotas iš kalėjimo, tačiau tiek išvargintas žiaurių tardymų ir sunkių kalėjimo sąlygų, kad organizmas nebeįstengė atsispirti karo metu paplitusioms epidemijoms ir Dielininkaitis mirė palikęs nusiminusią žmoną su mažu kūdikiu ir jo liūdinčią visą Lietuvą.

Britų Spauda Ir Religiniai Vadai Atiduoda Pagarbą Kardiolui Hinsley

Londonas, kovo 25 — Mirus Kardiolui Hinsley, Anglijos vadai ir laikraščiai labai aukštai įvertina velionį, a. a. Kardiolą Hinsley.

dinolas nuo Wolsey ir gali būti labiausia mylimas kardinolas, koki Anglija kada nors yra turėjusi.

Arkiyuskupas Downey iš Liverpool pareiškė, kad ne tik Katalikų Bažnyčia, bet ir visa Britų tauta liūdi netekus Kardiolu Hinsley. Jis buvo įžymus Bažnyčios vadas ir patriotas.

Ruošiama Knyga Ispanų Kalba Apie Lietuvą

(LKFSB) Tęsimas toliau paruošimas knygos ispanų kalba apie Lietuvą. Tas darbas vykdomas Pietų Amerikoje. Knygoje bus duota Lietuvos istorija iki nepriklausomybės, bus apibudintas nepriklausomybės laikotarpis ir bus pavaizduotos abi okupacijos.

Armija ir Laivynas prašė Raud. Kryžiaus 4,000,000 kraujo aukotojų 1943 m. Kraujas bus pakeistas į plazmą, kuri bus vartojama kraujo perliejimams. Milijonai dolerių reikalingi šiam tikslui ir kitiems Raud. Kryžiaus projektams. Atlikite savo dalį! Aukokite kraujo ir prisidėkite prie 1943 m. Raudonojo Kryžiaus Karo Fondo.

★ Alijantų kariuomenė smarkiai prispyrė Ašies vado Romelio kariuomenę Mareth linijoje. Sakoma, kad Romelio kariuomenė arti apsupimo ir sunaikinimo toj Mareth linijoje. Ten randasi toji Romelio kariuomenė, kuri britų buvo parvyta net iš Egipto per visą Afrikos dykumą.

T. T. Jėzuitų Misijos

Waterbury, Conn. — Šv. Juozapo parap., Kovo 10 — Bal. 4 d., T. Jonas Kidykas, S. J.

Hazleton, Pa. — Šv. Petro ir Povilo parap., Kovo 21 — Bal. 4 d., A. Pranas Aukštikalnis, S. J.

Chester, Pa. — Aušros Vartų parap., Kovo 28 — Bal. 4 d., T. Antanas Mešlis, S. J.

New Philadelphia, Pa. — Sald. širdies V. Jėzaus parapijoj, Bal. 5 — 18 d., T. Jonas Kidykas, S. J.

Nashua, N. H. — Šv. Kazimiero parap., Bal. 8 — 18 d., T. Antanas Mešlis, S. J.

Athol, Mass. — Šv. Pranciškaus parap., Bal. 11 — 18 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

South Windsor, Conn. — Šv. Pranciškaus parap., Geg. 2 — 16 d., T. Antanas Mešlis, S. J.

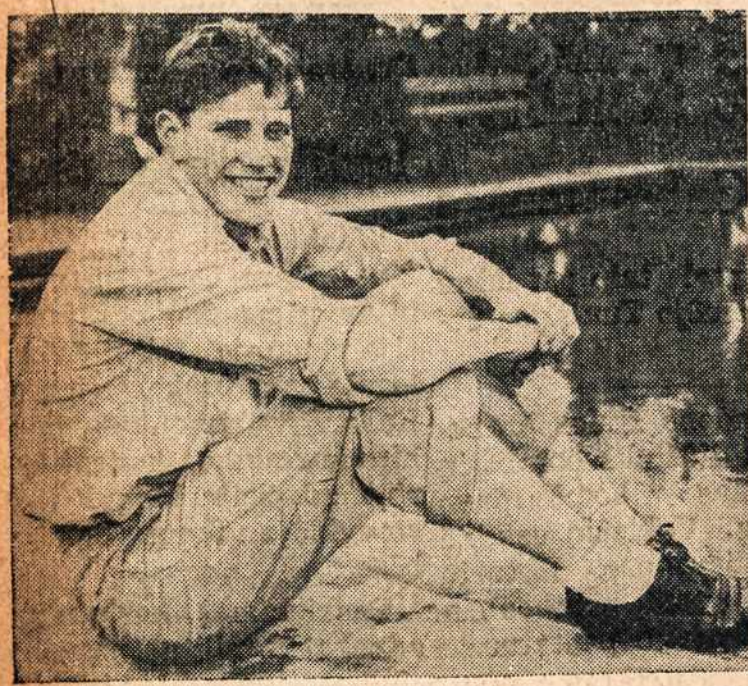
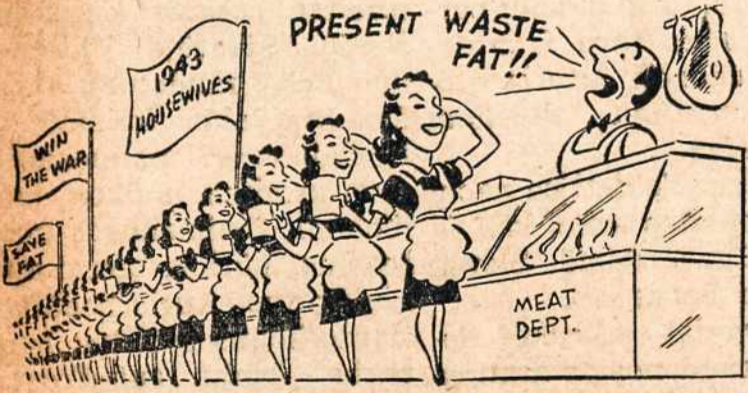
Wanamie, Pa. — Šv. Marijos parap., Geg. 2 — 11 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

Lawrence, Mass. — Šv. Pranciškaus parap., Geg. 9 — 23 d., T. Jonas Kidykas, S. J.

Rochester, N. Y. — Šv. Jurgio parap., Geg. 22 — 25 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

William D. Cox, dešinėj, naujas savininkas Phils baseball'o ratelio kalbasi su buvusiu “bosu”, kuris su laukė savo 80-to gimtadienio.

Private (fc) Johnny Steele, 19 metų amžiaus iš Pikeville, Ky., kuris ištaškė 33 japonus ir išnaikino du kulkosvaidžių lizdus. Jis už atsiūmėjimą apdovanotas Laivyno Garbės kryžiumi.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Eoston 2680

Politika Daroma Valstybių Kabinetuose

Iš Churchillio kalbos mėginama daryti įvairių išvadų. Ypač tie, kuriems labai rūpi sovietų interesai, skubotai pareiškia, kad Anglija pažadėjusi Rusijai atstatyti senasias, dar prie caro buvusias sienas. Sovietų ambasada Washingtono tą patį pabrėžia ir užtikrina, kad Pabaltijo likimas jau išspręstas. Bet iš Churchillio kalbos tokia išvada nesiduoda padaroma. Priešingai, Anglijos premieras pareiškia, kad, girdi, "mes turime susitarti su didelėmis ir draugingomis valstybėmis respektuoti ir rūpintis silpnųjų ir mažesniųjų tautų teisėmis". Tokio pareiškimo akyvaizdoje, nesuprantama, kaip galima teigti, kad Anglija yra pasiryžusi atiduoti bolševikams Pabaltijį ir kitas buvusias cariškos Rusijos dalis? Ar gi jau britų imperijos vadas būtų toks dviveidis ir taip ciniškai kaitaliojtu savo žodžius ir mainininkautų Anglijos garbę? Daryti panašias išvadas tai būtų skaudus jo įžeidimas.

Tiesa, diplomatijos srityje yra buvę faktų, kad stambiosios valstybės, karui ištikus, greta viešųjų sutarčių, darė ir slaptus viena kitai pasižadėjimus. Taip pirmojo pasaulinio karo metu Anglija buvo pažadėjusi atiduoti Rusijai Dardanelius. Tai labai reikšmingas pažadas. Normaliose aplinkybėse ji už jokių pinigų nebūtų atidavusi svetimai valstybei, o ypač dar Rusijai, to rakto į Juodąsias ir Viduržemio marias. Vien vokiečių laimėjimai privertė ją tai padaryti. Tačiau tarp pasižadėjimų ir jų išpildymų dažniausiai atsiranda neperžengiamų spragų. Tokią spragą 1915 m. pati Britanija mėgino padaryti ir Dardanelius sau pasiimti (gal tuo nekaltu smetimu, kad paskui atiduos Rusijai). Gallipolio žygis tačiau nepavyko. Dardanelių britai nepaėmė. Ir visas 1914-18 m. karas nuėjo visai kita kryptimi, tuo atžvilgiu, kad Rusija neišlaikė kritusios ant jos karo naštos ir visiškai susmuko. Karas užbaigta be jos pagalbos. Jos milžiniškos aukos nuėjo veltui. Bet jei Rusija būtų ištesėjusi

Libijoje, Tobruko uoste rasta šie geležies laužai palikimai: vandenyje sudaužytas paskendęs submarinas ir krante buvusi įsistiprinimo gūšta. Tai britų smarkaus puolimo ženklai, kurie privertė Ašies armiją trauktis.

Klaipėdos Atpalėšimas - Pirmoji Agresija Prieš Lietuvą

Hitlerio pradėtųjų agre- mes Sudetus ir galop įsijų prieš mažesnes tau- veržes vison Čeko-Slova- tas eilėje Lietuvai teko at- kion ir vis dar niekeno sidurti ketvirtoje vietoje. nesustabdytas ir nenu- Pavergęs Austrija, užė- baustas, Vokietijos impe-

iki galo, ar ji būtų gavusi pažadėtuosius Dardanelius? Dabar tai jau tas bergėdžias klausimas. Spėlioti čia neišsimoka. Paimkime tik realius faktus. Jie patys už save kalba. Turkija buvo visiškai nugalėta ir prarado daug savo žemių. Bet Dardaneliai buvo jai palikta. Kodėl jų Rusijai neatiduota? Vien dėlto, kad Rusija buvo bolševikiška. Ar manote, kad Anglija dabar bus gausiau nusiteikusi dėl bolševikiškos Rusijos, kaip kad 1918 metais?..

Tai štai kaip gali atsitikti su slaptomis sutartimis, jei jos yra daromos sunkioms aplinkybėms verčiant. Antra vertus, tokios sutartys taip lengvai aikštėn neišeina. Jas taip pat saugiai dobojama, kaip ir strateginius karo planus. Gi dabar visi žvirbliai apie kažkokias slaptas sutartis viešai čirškia. Rimtai žiūrint, 'ai čia bus gryna propaganda — noras iširti, kaip pasaulis į tokius paskalus reaguos.

Vienas rimtas diplomatas yra pasakęs, kad politika yra daroma valstybių kabinetuose. Ką spauda apie politiką rašo, tai tik tiek reikšmės tėra, kad laikraščių ir žurnalų skiltys atspindi redaktorių ir jų partijų nuosirdžius pageidavimai.

Tačiau nepamirškina, kad tokie stambių laikraščių pageidavimai, primygtinai kartojami, turi stiprios įtakos į bet kokios vyriausybės politiką. Tad negalime snausti ir prieš nepalankią mums propagandą turime stipriai reaguoti.

rializmas permetė Lietu- vos pasienin dideles me- chanizuotas karo jėgas ir adresavo Lietuvai griežtą, bauginantį ultimatumą, reikalaujamas užleisti jam Klaipėdos kraštą. Lygiai kaip Čeko - Slovakija, Lietuva neišprašė iš didžiųjų valstybių jokios kariškos pagalbos ir 1939 m. kovo 22 d. buvo Vokie- tijos priversta pasitraukti iš vienintelio savo uosto ir labai seno lietuvių miesto — Klaipėdos.

To liūdno įvykio metu Lietuvai ir jos išeivijai tolimuose kraštuose neliko kitos priemonės reaguoti, kaip tik protestuoti gau- siuose nuliudusios visuo- menės mitinguose ir stip- rintis pasiryžimais vėl at- siimti neteisėtai praras- tas žemes. Tą pačią kovo 22 d. Samuel Hoare priminė D. Britanijos Atstovų Rūmuose, kad 1938 m. rugšėjo mėn. Hitleris pa- tikinęs Chamberlenui, jog jis "neturįs teritorinių pretenzijų į Klaipėdą"... Tai buvo nebe pirmoji ci- niška Hitlerio melagystė.

Šia proga bus pravartu prisiminti, kad Amerikos Lietuvių Taryba dar 1915 m. balandžio 20 d. savo pe- ticijoje reikalavo suvienyti Didžiąją ir Mažąją Lietu- vą į vieną valstybę, kartu

išvardindama svarbiuosius Mažosios Lietuvos miestus: Klaipėdą, Tilžę, Gumbinę, Karaliaučių, gerai žinodama visos lietuvių tautos teritorinius pageidavimus. Bet 1923 m. Lietuvai pavyko atgauti tik tai apie penktą dalį visų Mažosios Lietuvos plotų: Klaipėdą, Nemuno žiotis ir dešinį jo krantą. Šis mažas kraštas (1,100 kv. mylių ir apie 150,000 gyv.) sudarė tik apie 5% buvusios mūsų respublikos plotų. Bet per Klaipėdos uostą ėjo 80% visos užsieninės mūsų prekybos. Po Kauno, Klaipėda virto svarbiausiu lietuviškos pramonės centru, kurs gamino apie ketvirtą dalį mūsų pramonės gaminių, daugiausia eksportui skiriamų. Lietuva investavo į Klaipėdos uostą praplėtimą ir pagilinimą, į pramonę ir į naują modernią statybą daugiau kaip du šimtu milijonų litų savų sunkiai uždirbtų ir sutauptų kapitalų.

Lietuvai patekęs Klaipėdos uostas padidino savo tonazą apie keturis kartus. Pradėjo augti naujas Lietuvos prekybinis laivynas. Amerikos lietuvių ekskursijos pasiekdavo Lietuvą okeaniniais laivais per Klaipėdą. Klaipėda pasidarė Lietuvos ekonomini organizmo plaučiais. Ji buvo tarsi Lietuvos akis, drąsiai žvelgianti į platų pasaulį ir į savo dar gražesnę laisvą ateitį. Lietuvos jaunimas karštai pamilo savus pajūrius, kurs sėmėsi įkvėpimo plačiai ir dinamiškai veiklai. Klaipėdos kraštas ir jo pajūriai darėsi vertingiausia Lietuvos dalimi, vertesne už dešimtį kartų didesnius plotus kontinento gilumoniška Hitlerio melagystė. Jauna, auganti Lietuva tikėjosi Klaipėdoje išugdyti patį didžiausią ir veikliausią savo miestą. 1939 m. kovo 22 d. užplūde vokiečiai tuojau išmetė iš Klaipėdos apie 20,000 lietuvių ir 4,000 žy-

dų. Šių liūdny sukaktuvių proga prižadėkime visi ten vėl sugrįžti su laisvųjų tautų pergale ir ištiesti ten savo trispalvę; sugrįžti ne tik Klaipėdon, bet ir senojo mūsų Tilžės, ir didžiojo poeto Duonelaičio tėviškėn — Tolminkiemini, ir į Sembos gintarinius krantus.

Mažai neturtingai Lietuvai menkas gyvenimas be savo, taip artimos lietuviškos jūros, kuri tinkamiausiu būdu jungia Lietuvą su garbinga Amerika ir šimtu kitų kraštų, su kuriais mes norime broliškai bendrauti ir keistis sunkaus mūsų triūso gaminiais. Tad susikauptime liūdnoje sukaktuvėse ir padidinkime savo pasitangas Lietuvos reikalams ginti ir Amerikos pilnai pergalei laimėti. Teisinga amerikietiška taika — PAX AMERICANA — bus bešališkas išsprendimas daugelio Europos klausimų, jų tarpe ir Mažosios Lietuvos sugražinimo prie bendrojo lietuvių tautos kamieno. Lietuvių tauta laiko save Jungtinių Tautų ištikimu sąjungininku, kas uždeda mums pareigą kartu su galinga Amerika viską daryti bendrai laisvųjų tautų pergalei laimėti ir laisvos ir nepriklausomos Lietuvos prisikėlimui įkūnyti.

Lietuvių Tautinė Taryba.

Eleven members of a secret Belgian underground organization responsible for aiding United Nations fliers shot down over German occupied territory were executed by Nazi firing squads recently over a

3-day period. They were charged by their German captors with "aiding the enemy." Here in America we can aid in the fight against Hitler without endangering our lives if we do our work diligently and buy War Bonds every pay day. U. S. Treasury Dept. WSS 741G

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATPLĖŠIMĄ MININT

Generalinio Konsulo J. Budrio kalba, pasakyta kovo 21 d., Brooklyne, N. Y.

Žvelgterėkime kas buvo daroma Klaipėdos krašte. Pirmiausia, kai tik Berlynas įsitikino, kad tas kraštas visvien iš Reicho taps išskirtas, per kelias dienas valstybinis turas buvo už bevertes markes (ir tos pačios skolon) parduotas Klaipėdos miesto bei apskričių savivaldybėms. Tokiu būdu visi siaurieji geležinkeliai ir net fortas prie įėjimo į Klaipėdos uostą atsidūrė Klaipėdos miesto bei apskričių savivaldybių rankose. Geležinkelių linija, supanti miestą, priklausė privatiems fabrikams, kurie sudarė akcinę bendrovę linijai eksploatuoti. Mat Vokietija tikėjosi, kad nežiūrint kas gautų kraštą valdyti, savivaldybės vis liks vokiškomis. Alijantų atstovai, atvykę kraštą perimti ir jį valdyti, tą "pardavimų" netyrinėjo ir jį nereagavo. Prancūzų, kaip pirmiau ir vokiečių, įgulos už kareivines nuomos nemokėjo; tačiau kuomet tose pačiose kareivinėse buvo patalpinta Lietuvos įgula, Klaipėdos miestas iš Lietuvos valdžios pareikalavo nuomos po 10,000 litų metams, kurią teko mokėti visą laiką. Alijantai savo politika Klaipėdos krašto link, nuostabiai padėjo ir per visą laiką ir toliau padėdavo Vokietijai.

Visiems žinomi motyvai dėl kurių tas kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos — kraštas nevokiškas, o nuo amžių lietuviškas. Atrodo paprastas ir logiškas dalykas perduoti jį Lietuvai. Pagaliau, jeigu jau gyven- tojų dauguma, per šimtmečius gyvenusi po

vokiečiais, buvo skirtingos kultūros, tai galima buvo paruošti autonomijos statutą.

Tačiau nei to nereikėjo: pati Lietuva tą pažadėjo, būtent Lietuvos Seimas 1921 m. lapkričio 11 d. priėmė rezoliuciją laiduojanti Klaipėdos kraštui ypatingą jo savytumui apsaugą. Lietuvos Seimas iškilmingai pareiškė, kad pripažinsiąs kraštui demokratiniiais principais pagrįstą autonomiją vietos ūkio, administracijos, darbo apsaugos, teismų sutvarkymo, švietimo bei religijos srityse.

Vienok per trejus metus nuo atskyrimo kraštas buvo valdomas prancūzo, kuris darė viską, kad netik būtų išlaikytas krašto vokiškas elementas, betgi dar sustiprinti vokiškumą importuodavo valdininkus bei mokytojus. Jo politika buvo aiškiai provokiška ir tiesiog demonstratyviai prieš lietuvišką, nukreipta tiek prieš pačią Lietuvos valstybę, tiek prieš vietos gyventojus lietuvius. Tas asmuo, pats prancūzas, nepriimdavo patarimų iš Prancūzijos atstovo Kaune ir net su juo dėlto susipyko. Pastebėjęs karininkus ar pagelbininkus draugaujant ar simpatizuojant lietuviams, siūsdavo juos atgal į Prancūziją.

Nors Klaipėdos kraštas po 1923 metų sausio mėnesio įvykių buvo lietuvių rankose; nors Alijantų atstovai, kariai bei laivai ap- leido Klaipėdą vasario 19 d., tačiau de jure jis buvo perleistas Lietuvai daug vėliau ir tai sąlygomis, kurios Lietuvai suvaržė ir nelojaliam gaivalui suteikė galimybę kišti žązdas į valstybinio vežimo ratus.

Įvairių provokiškų grupių peticijos visuo-

met rasdavo signataruose advokatus ir už- tarėjus. Krašte tiesiog neįmanoma buvo pe- reiti prie normalaus gyvenimo. Nematomos rankos dirigavo ir darė viską, kad kiršinti vietinius gyventojus prieš Lietuvą ir kad politinė mažo krašto atmosfera būtų visą laiką užnuodyta.

Nepraėjo nei dviejų mėnesių nuo krašto parėmimo Lietuvos žinion, kaip staiga per naktį iškilo visuotinis politinis streikas. Tas streikas paslaptiems rengėjams nepasi- sekė ir po kelių dienų buvo nutrauktas. Tuojau po to Štalhelmo organizacijos, vadovau- jamos iš Tilžės atsargos kapitono Amon, bu- vo bandoma organizuoti sukilimas. Abu ne- pasisekė žygiai susilpnino bei kuriam laikui nuslopino diriguojamus iš užsienių irriden- tiškus veiksmus. Streiku prisidengiant mums galima buvo paliuosuoti ir grąžinti Vokietijai virš aštuonis šimtus taip vadina- mų "paskolintų" valdininkų, kurie, nors ne- piliečiai, aktingai streike dalyvavo. To apri- mimo neilgam užteko. Rytprūsiose plačiai veikė kita ultra patrijotinė organizacija "Heimatbund". Ji buvo labai artima "Štal- helmui" (išvertus — plieninis šalmas). Tos abi giminingos organizacijos plačiai veikė tiek Rytprūsiose, tiek Klaipėdos krašte, Dancige, lenkų Pamary ir Baltijos kraštuo- se. Jie visur turėjo jei ne viešų, tai slaptų savo organizacijos narių. Po žurnalistų bei prekybos agentų priedanga siuntinėdavo savo inspektorių. Tų keliautojų užduotis buvo aplankyti vietinius residentus, kurie suteik- davo išsamiausias raportus, kiekvieno valdi- ninko charakteristiką, uolumą bei aktyviš- ką pasidarbavinimą vokiškumui; taip pat lie- tuviškų veikėjų charakteristiką, net jų silp-

našias vietas privačiam gyvenime. Tokie re- zidentai taip pat pateikdavo savo sumany- mus kas darytina. Tokių inspekcinų kelio- nių rezultate Vokietijoje pasirodydavo seri- jos straipsnių apie vokiečių priespaudą, au- tonomijos laužymą, lietuvių nekultūringumą ir panašiai. Prie to būdavo nukudodami fak- tai, žinoma, iškraipyti. Lietuvių valdininkai ir veikėjai buvo pašiepiami. Lygiagrečiai vo- kiečių užsienių reikalų ministerija gaudavo skundus dėl jų generalinio konsulato narių neveiklumo ir nesugebėjimo. Tie konsulato valdininkai tų patrijotų buvo stačiai terori- zuojami, nuolatos savo viršininkų kaitalio- jami; taip ne vienas jų rado savo karjerai galą Klaipėdoje.

Vokiečiai Klaipėdos krašte turėjo du dien- raščius — vieną Klaipėdoje, kitą Šilutėje, ir biauriu lietuvišku žargonu leidžiamą "Lietu- višką Zeitungą" Klaipėdoje. Tų laikraščių savininkas gavo Vokietijoje paskolą pusei milijono litų, iš ko jis padidino ir modernizo spaustuvę bei siuntinėjo per visą Lietuvą agentus tam laikraščiui platinti. Gi Klaipė- dos krašto visiems lietuviams "Lietuviška Zeitunga" buvo siuntinėjama dykai.

Iš Klaipėdos krašto policijos buvo paliuo- suotas viešai savo neloyalumą demonstravęs komisaras Shell. Jį pradžioje pakvietė vokiš- ką dienraštį redaguoti, o vėliau jis buvo pas- kirtas Rytprūsio politinės policijos viršinin- ku. Užteko jam pervažiuoti sieną, ir jam bu- vo įteiktas Vokietijos pasas bei patikėta to- kia atsakomągią vieta.

Klaipėdos krašto mokytojai ir valdinin- kai, neišskiriant nei teisėjų, buvo paperka- mi slaptai jiems išmokant kas mėnesį po ant- rą algą iš Vokietijos. Bus daugiau

Kunigas Antanas Milukas

Netekome garbingo lietuvių kunigo, didingo tėvynainio, darbingo kultūrininko ir įžymaus spaudos apaštalo. 1871-1943

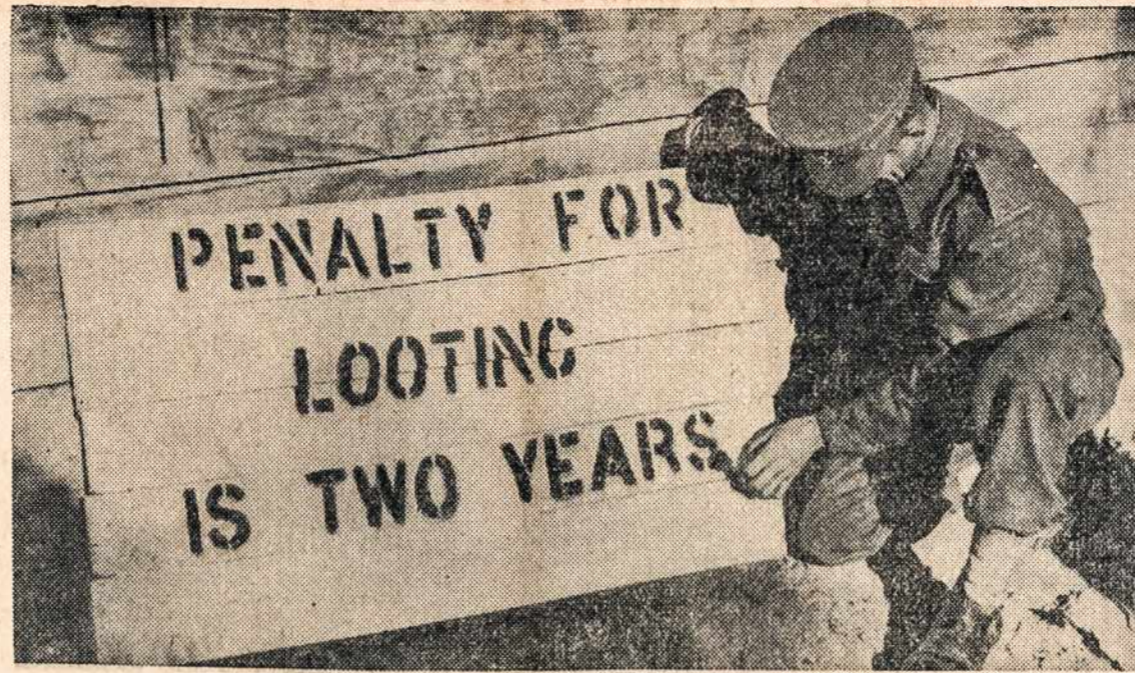
Skaudi žinia sukrėtė visą mūsų lietuvių išeiviją ir visą lietuvių tautą, išgirdus, kad šių metų kovo 19 dieną pasimirė žilasis baltagalvis senelis kunigas Antanas Milukas, "tumiškos energijos ir daukantiško darbštumo lietuvis", pašventęs su viršum pusę amžiaus Dievo garbei, Tėvynės ir Tautos gerovei. Savo gyvenime, jis buvo nuolankus ir tylusis darbininkas Kristaus vinyne ir tėvynainiškame kultūriniam darbe. Jis niekada nesigyrė savo darbų nuopelnais, tarsi, saviškiams primindamas: "Kas giriasi, tegul giriasi Viešpatyje. Nes ne kas pats save užtaria, tas yra pripažįstamas, bet tas, kurį Dievas giria" (II Kor. X, 17-18).

Kai jo netekome, šią dieną visa lietuvių tauta pripažįsta ir Dievas giria visiems plačiai žinomą ir garbingais darbais atsižymėjusį kunigo Antano Miluko asmenį. Jis buvo ne tik vienas iš pirmųjų lietuvių kunigų ir laikraštinių Amerikoje, bet taip pat vienas iš pirmųjų kovotojų už lietuvių kalbą ir laisvę Lietuvoje spaudos draudimo metu, ir vienas iš uoliausių tėvynainių darbuotojų Lietuvos Laisvės išrūpinimo ir laimėjimo momente. Todėl, idomu žvelgti į darbingo ir garbingo jo gyvenimo paskirtį, ir susidomėkime nuopelningais jo nuveikimais lietuvių tautos naudai ir savo tautiečių gerovei.

BIOGRAFINIAI BRUOŽAI

Kunigas Antanas Milukas gimė Šeštokuose savo globėjo diena, būtent, birželio 13, 1871 metais. Jo tėvai džiukai buvo dievobaimingi ir atsidavusieji savo sūneliui duoti mokslui. Jis pradinių mokslų gavo Rudaminos pradžios mokykloje, paskui mokėsi Marijampolės gimnazijoje. 1889 metais įstojo į Seinų kunigų seminariją, kur jis su kitais klierikais slapta dirbo už lietuvių ir pasirodė turįs organizacinių gabumų. Viename seiniškių klierikų susirinkime, įvykusiame sausio 30 dieną, 1890 metais, jis turėjo paskaitą ir skelbė savo gyvenimo svajonių programą tokiais reikšmingais žodžiais: "Noriu būti tikru kunigu, prisidėti kunigaujant prie pagerinimo Lietuvos dvasiško ir medžiagiško būvio, iškariauti lietuviams laimės ant žemės ir išprašyti laimės po mirties, tai mano siekis. "Tikėjimas, meilė, mokslas, triušas, tai mano mediumas".

Jis Seinų kunigų seminarijoje mokėsi apie du metus, ir daug rūpinosi ir daug veikė savo tautiečių naudai ir gerovei. Jis su kitais klierikais organizavo slaptas kuopeles, kad mokyti lietuvių kalbos ir istorijos; kad susipažinti su lietuvių dainomis, pasakomis, legendomis, senovės liekanomis; kad aprašyti lietuvių dorybes, papročius, žaidimus, šokių, drabužį; kad studi-

Britų karys paruošia iškaubą, kai britų 8-toji armija įžengdinėjo į Lietuvos kaimus.

juoti filosofiją, astronomiją, chemiją, patologiją, higieną, ir tt.

Be to, jis seminarijoje įsteigė rankraštinių laikraščių "Knapt", kuris vėliau gavo "Vilties" vardą. Žymėtina, kad vienas iš žymiausių to laikraščio bendradarbių buvo J. E. vyskupas Petras - Pranciškus Būčys, dabartinis TT. Marijonų kongregacijos Generalas ir Olimpjos vyskupas. Jauno klieriko Antano Miluko uolumas buvęs nepalaužiamas, energija — dinamiška, darbuotės daviniai be galo nuopelningi šviesiai lietuvių tautos ateičiai. Tačiau, 1891 metais, jo ir jo kolegų tėvynainiška darbuotė tėvynės naudai atkreipė caro žandarų dėmesį, ir dėl to jis ir klierikas J. Sutkaitis tapo pašalinti iš seminarijos, kad tuo, anot prof. E. Volterio, apsaugotų tą mokslo įstaigą nuo rusų valdžios bausmių.

1892 METAIS ATVYKO Į AMERIKĄ IR ĮŠVENTINAMAS KUNIGU

Nors pašalintas iš seminarijos, bet klierikas Antanas Milukas nepasidavė nusiminimui, ir 1892 metais atvyko į Šiaurės Ameriką. Tvirta tėvynės meilė neužgeso, bet dar labiau liepsnojo ugningoje jo krutinėje. Čia kun. A. Burbas tuojau pakvietė tėvynainį klieriką į "Vienybės Lietuvininkų" redaktorius. Tą laikraštį puikiai redaguoja, ir kartu mokosi anglų kalbos. Susipažinęs su šio krašto kalba, 1893 metais stoja į Philadelphiajos arkivyskupijos kunigų seminariją. Drauge su klierikais A. Kaupu ir J. Zilinsku, jis įsteigė "Lauryno Ivinskio Europiškai-Amerikonišką Draugystę". Jos tikslas buvo "tyrinėti mūsų tėvynę, jos praeitį ir tt... Visasvietinėje 1900 (metais) Paryžiaus parodoje įtaisyti lietuvišką skyrių..."

1896 metais, klierikas Antanas Milukas išventinamas kunigu ir paskiriamas vikaru prie Šv. Jurgio lietuvių parapijos, Shenandoah, Pa. Iš čia, 1899 metais persikėlė į Brooklyną, N. Y., kur klebonavo Angelių Karalienės lietuvių parapijoje. Po kurio laiko vėl grįžo į Shenandoah, Pa., o 1901 metais išvyko studijuoti į Friburgo universitetą, Šveicarijoje, kur glaudžiai bendradarbiavo su lietuvišiais rašytojais, besimokiančiais kituose Europos universitetuose arba tar naujančiais įvairiose Ru-

Karžygių Motina

Pavasaris, kaip gulbė, skraidė už beržyno, Padangėj sidabrinėm fleitom grojo vyturiai... Tada jos vyrą į valdžios vežimą pasodino — Karaliui buvo reikalingi narsūs ir tvirti kariai...

Su nerimu ir ilgesiu ji keldavo kas rytą, Drebėdama ji laukdavo iš apkasų žinios... Kai paņemusė šarma šarmojo girią nudraskytą — Jai pranešė: Netekome Jūs vyro paramos kilnios...

Paliko ji viena su trim vaikais ant rankų — Skausmingai sužeista gėlė su trim žiedais... Ak, ir paukščius išvaikė šūviai ir ugnis patrankų, Upelių vandenį nudažė drumzlinai...

Išklydusi, lyg stirna, į nežinomą pasvietę, Kaip savo širdį ir akis, ji saugojo vaikus... Ji gimto žodžio mokė juos — jiems švietė, Kaip švyturys, kada ant marių šelsta viesulas klaukus

Nuskriausdama save, atimdama sau kasnį — Tris briedžius užaugino motina puiki... Dabar galėjo ji tikėt rytojų malonesnį, Svajonėmis jaunatvės laimę aplankyti...

Ir ėmė grįžt taikos balandžiai į pastoges, Pavasaris vėl pynė vainikus... Savam krašte ji vylės rasti atlošą patogią Ir pailsėt, kol vakaras pakalnėse paskleis rūkus...

Bet laisvės ir geresnio rūbo Audėja — Tėvynė — Pavoju skelbė... Ir pradėjo bust jautri širdis: — Trys broliai per daubas ir pelkes kelią skynė — Jokia kova už gimtą šalį jų negąsdins, nebaidys...

Gimdytoja juos išlydėjo į pakluonę Ir meldėsi, kad iš grumtynių grįžtų sakalai... Nerimo ji, kaip šmėkla vijo mintį nemalonią, Kad žūt gali, kai lėkti pakilai...

Sodybos lapai gelto. Pro pušyną mėnuo kilo. Tą naktį nesumerkė ji akių... Prie Dauguvos vyriausias jos sūnus užgeso ir nutilo, Jau jis nevaikščios žemės vieškeliu klaukiu...

Prie sostinės, prie kunigaikščių miesto vartų — Grobikai antrą sūnų pervėrė kulka... Keno krutinė žaizdomis nuo to neatsivertų, Ir kam būtis netaptų amžinai pilka?

Bet švietė dar vidurnaktį maža švieselė — Ji manė, kad jį jauniausią sūnų prie širdies priglaus... Deja, lemtis žiauri ir visagalė, Kaip žaibas liepą trenkė: Nėr ir pastaro sūnaus!

Niekingi valkatos, iš kažin kur atklydę atėjūnai — Nušovė jį Radviliškio laukuos... Ak, neatgis žydet nulažyti bijūnai, Gegužės mėnesį gegutės jiem jau nekukuos...

Nusviro motinos galva, ir sąnariai sustingo, Kaimynai greitai uždėgė žvakės... Sodinti jos žiedai nuvyto, viltys dingo, Mirtis kažin kur nunešė mintis lakias...

Dabar, kai sutemos pakalnės ir laukus užlieja, — Iš kapo žengia jos vėlė Ir, kaip plaštakė, ant sūnų kapų ji skrieja, Pavasarį ant vyro palaikų išdygsta, kaip gėlė...

Nesantaika, vaidai, šėtono sėjami nesutarimai — Neleidžia jai nurimt ir po žalia žeme... Čionai negrįš jina, kai pasibaigs audrų siautimai, Kai sandoros šviesa prašvis pasaulį tamsiam...

sijos vietose. Apie tą laiką cago, Illinois, kad tapti Kazimiera Kaupaitė iš Lietuvos susirašinėjo su kun. A. Miluku, kurs tuo metu studijavo Friburge; rašė ilgą laišką, žymėdame viename laiške jį parašė mananti grįžti į Ameriką, būti vienuole sutinka, bet bet ne į Scrantoną, Pa., pas brolių kun. A. Kaupą ir kiti Friburge esantieji lietuviai

kunigai nuomoniauja, kad reikėtų lietuviams steigti lietuviškus religinius vienuolijus. Būdamas literatas, kun. A. Milukas išskėlė sumanymą suorganizuoti lietuviškas katalikų spaudai remti ir mokyklose mokyti. Tuo metu Šv. Pauliaus Seselės Šveicarijoje dirbo nuopelningą spaudos darbą. Juk lietuviškos galėtų aukotis ir dirbtų jų pavyzdžiu. Kazimiera Kaupaitė tapo sužadėta tokiomis mintimis, ir tuojau parašė savo broliui kun. A. Kaupui, kurs atsakė: "Tavo sumanymui vienuole būti ir vykti Šveicarijoni, pritariu. Tegul Dievas tau padeda. Mokslą ir užlaikymą aš apmokėsiu". Kun. A. Milukas padėjo Kazimierai Kaupaitė užmegsti atmintinų ir istorinių santykių su Šv. Kryžiaus vienuolėmis Ingeböhly, Šveicarijoje. Apvaizdai leidžiant, tas gal ir nulėmė, kad ilgai tuot būdu užsimezgė Šv. Kazimiero Seserų Kongregacija, kurios pirmoji Motina Generalė — kūrėja Marija (1880-1940) yra buvusi Kazimiera Kaupaitė.

1901 — 1902 metais, kunigo A. Miluko ir jo bendraminčių buvo globojamas "Tėvynės Sargas", ir 1903 metais redakcijos adresas buvo skelbiamas jo vardu, jam jau sugrįžus iš Friburgo į Shenandoah, Pa., vikarauti. Kun. A. Milukas vėliau klebonavo lietuvių parapijose: Girardville, Gilberton ir Philadelphia, Pa. Beklebonavdamas lietuvių parapijoje Philadelphiaj, jis leido jungtinį žurnalą "Dirva-Žinyčia", vėliau įkūrė laikraštį "Žvaigždė", ir kas met deficitus apmokėdavo vienas savo lėšomis. Tuo tarpu prie parapijos įkūręs lietuvių parapijinę mokyklą, patyrė didelį reikalą turėti lietuviškus Seserų mokytojų. Jų paskirti jis spaudoje apibūdino šiais žodžiais: "Amerikoje lietuviškų mokyklų įkūrimas be atsidėjusių vaikų mokyti lietuviškus — negalimas dalykas".

Nuo 1914 metų, jis klebonavo Atsimainymo lietuvių parapijoje, Maspeth, N. Y. Vėliau buvo kapeliono Šv. Kotrynos ligoninėje, Brooklyn, N. Y. Iki savo mirčiai jis ėjo kapeliono pareigas Šv. Pranciškaus vaikų kordiakų sanatorijoje, Roslyn, Long Island, N. Y.

TAUTINIAI KULTŪRINIO DARBO NUOPELNIAI

Pažvelgus į su viršum 50 metų jo tautiniai kultūrinio darbo laikotarpį, matome, kad kun. A. Milukas buvo atsidavęs ir buvo ne nuilstantis uolusis darbi-

ninkas tėvynės naudai ir savo tautiečių gerovei. Per tą visą laiką jis savo džiūkišku uolumu daug rašė, redagavo laikraščius, korektavo rankraščius, rūpinosi spaudos lėšomis, spausdino įvairius mokslinius knygas ir literatinius leidinius. Dar 1894 metais jis su kun. P. Abromaičiu įkūrė "Garsą Amerikos Lietuvių", vėliau organizavo spaustuves ir skleidė švietimą išeivijos tarpe. Jis prisidėjo ir prie tų darbų, kuriuos dirbo Basanavičius, Bielinis, Tumas ir kiti to meto darbuotojai. Dar būdamas Seinų kunigų seminarijoje, jis daug rašė "Varpo" ir "Ūkininko" skiltims, pasirašydamas Antanėlio arba Džukelio slapyvardžiais. Atsidūręs Amerikoje, 1894 metais jis Tilžėje išleido 10,000 egzempliorių "Lengvo būdo pačiam per save išmokti rašyti". Tie egzemplioriai skubiai pasklydo po visą Lietuvą.

Iš po gabios jo plunksnos išėjo daug lietuvių literatūros veikalų, kurie atplaukdavo tėvynės spaudos uždraudimo metu. Tų visų kurinių, kuriuos jis pats parašė ir tų knygų veikalų, kuriuos atspausdino arba išleido savo lėšomis, jų visų čia nesuminėsi. Kun. Dr. Jonas Navickas, buvęs Lietuvių Kolegijos Rektorius ir TT. Marijonų Kongregacijos Provincijolas Amerikoje, štai ką rašė: "Knygų leidime kun. A. Milukui lygasu nebuvo ir nėra. Jo nuopelnus teviršija tikrai Kauno Šv. Kazimiero draugija, bet ši yra daugelio žmonių bendroves. Kun. A. Miluko bendroves buvo jis pats; kiek jam vienam pasisekė išgauti knygų leidimui lėšų, tiek jis jų ir turėjo. Yra apskaičiuojama, kad kun. Miluko ilgametis knygų leidimo biudžetas turėjo lietuviškais pinigais skaičiuojant, daugiau vieno milijono litų. Svarbu tai, kad tas visas kapitalas buvo paties kun. A. Miluko surinktas. Visa mūsų gausioji tikybinė, tautinė ir mokslinė literatūra, vyskupui Valančiui mirus, iki spaudos atgavimo laikų, buvo kun. Miluko darbu kūriny. Visas tolimesnis jo veikimas tebuvo tik tai šito didžiojo darbo dalinimas. Žinoma, toks milžiniškas darbas buvo reikalingas didelio būrio darbininkų, bet to viso darbo smegens ir širdis buvo kun. A. Milukas.

Tęsinys 5-tame pusl.

MUNITIONS from KITCHENS

GERMANY LOST WORLD WAR I

THE U.S.-BRITISH NAVAL BLOCKADE WHICH CUT OFF FAT & OIL SUPPLIES WAS ONE REASON WHY...

NOW OUR OVERSEAS SUPPLY OF FATS & OILS WHICH GIVE GLYCERINE FOR AMMUNITION AND MEDICALS IS BEING STRANGLER BY THE JAP BLOCKADE..

WASTE FAT FROM AMERICAN KITCHENS IS NOW THE NO.1 SOURCE OF GLYCERINE FOR THE UNITED STATES & OUR FIGHTING ALLIES..

MRS. HOUSEWIFE! STRAIN YOUR WASTE FAT INTO A CLEAN SMOOTH-RIMMED CAN & TAKE IT TO YOUR MEAT DEALER TO LOAD GUNS AND SAVE LIVES....

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Dėl Klaipėdos Atpalėšimo Nuo Lietuvos Pareiškimas

Pagrobęs Čekoslovakiją atremti jo užsimojimą, 1939 m. kovo 11 d., Hitleris tuojau įteikė Lietuvai reikalavimą, kad daugiau negriežtą reikalavimą, kad Vokietijai būtų gražintas Klaipėdos kraštas, kuris 1923 m., Ambasadorių Konferencijos tarimu, buvo sujungtas su Lietuva. Kadangi Lietuva negalėjo gauti didžiųjų valstybių pagalbos, tai ji buvo priversta nusilenkti agresoriui, ir kovo 22 d. nacių fiureris atvyko į Klaipėdos uostą perkelti tą Lietuvos teritorijos sklypą į Trečiąjį Reichą.

Užėmę Klaipėdos kraštą, naciai įsteigė jame savo teroro režimą ir trumpu laiku išvarė iš jo dešimtis tūkstančių jo gyventojų, lietuvių ir žydų. Į Vokietijos rankas pakliuvo Lietuvos lešomis ir darbu įkurtos Klaipėdos krašte naujos įmonės ir uosto įrengimai, kuriuos buvo įdėti šimtai milijonų litų, o Lietuva neteko savo svarbiojo pramonės centro ir vieništelės išeities į jūrą savo prekybai su užsieniu.

Šiandien, sukakus lygiai ketveriems metams nuo Klaipėdos pagrobimo, yra pravartu atsiminti, kad Lietuva buvo viena iš pirmųjų Hitlerio agresijos aukų, nukentėjusių dar prieš prasidedant dabartiniam karui. Nacių Vokietija pasirinko ją, eilėje silpnesniųjų tautų, savo puolimo objektu, vykdydama savo planą: pirma įsigalėti Europoje, o paskui viešpatuoti pasaulyje.

Šioje valandoje jau didesnė Europos dalis, kartu ir visa Lietuvos teritorija, yra po agresoriaus letena. Jungtinės Tautos yra pasiryžusios ne tikiai

tirščiau sugrūdo žydus, išskeldami juos iš kaikurių gatvių visiškai. Buvo atsitikimų, kad lietuviai bandė pagelbėti pusbadžiu gyvenantiems žydams, prašmugliuodami maisto į nacių saugomus getus, bet po to, kai net aštuoni iš jų buvo sušaudyti, daugiau nesiranda norinčių rizikuoti. Visgi net viena moteris 1942 m. spalio mėn. buvo pasmerkta mirti už bandymą parduoti mėsą geto žydams. Vilijampolės (Kauno priemiesčio) geto viršininkas Jordanas, dancigietis, buvo atleistas iš pareigų ir kietai nubautas už ėmimą kyšių. Į jo vietą paskirtas taipgi dancigietis Koslowsky, šio gi padėjėju — Kacinskas. Kartkartėmis vykdomas "pasikeitimas" gyventojais tarp Kauno ir Vilniaus getų. Pastebėta, kad tie "pasikeitimai" dažniausia būna tik užmaskavimas žydų žudymo, įvykdyto už geto ribų. Kauno gete yra sudaryta žydų taryba, kuriai vadovauja Kopelmanas ir Chazan. Dauguma žydų būriais varoma prie viešųjų darbų, tačiau bent kaikurių laiką dar buvo leidžiama ir privatiems asmenims kviestis žydus specialistus kokiems nors darbas. Nuo 1942 m. sausio mėnesio tą daryti uždraudė vokiečių darbo tvarkymo įstaiga ir dabar tik su specialiais vokiečių leidimais galima žydus specialistus iš geto pasikviesti.

Nuo pereinamųjų metų spaudoje pasirodė žinios, kad Lietuvoje žydai visiškai praradę iš prekybos įstaigų. Kadangi didžiąją dalį prekybos jie turėjo savo rankose, tai kad paruošti žmones į jų vietą buvo sudaryti specialūs kursai.

Kaip Su Žydų Nuosavybe Lietuvoje?

(LKFSB) Nemažai turtingesnių žydų nuosavybes Lietuvoje buvo konfiskavę bolševikai. Užėję vokiečiai tos nuosavybės žydams nebegražino, o ėmė dalinti grįžtantiems repatrijuotiems vokiečiams. Negana to — 1941 m. rugpiučio 9 d. buvo išleistas dekretas, kuriuo buvo įsakyta suregistruoti visą žydams priklausantį turtą

Autorius šios stovylos Carrol Barnes paskutiniu laiku liko pašauktas į Dėdės Samo armiją ir savo šį kūrinių paliko užbaigti po karo.

Lietuvoje. Reicho komisaro Lohsės įsakymu (spalio m. 13 d.) ir ta likusioji žydų nuosavybė buvo sukonfiskuota ir panaudojama į Lietuvą atvykstančių vokiečių kolonistų aprūpinimui. Šitie okupantų nacių veiksmai daugelio lietuvių tarpe sukėlė pasipiktinimo ir net trys lietuviai, kurie buvo pakviesti Patarėjais, atsisakė nuo savo eitu pareigų.

Žydams tebuvo leista pasilaikyti tik tuos namų apyvokos daiktus, kurie buvo būtini jų asmeniškam naudojimui. P pinigų ir kitų vertybės popierių tie tegalėjo sau pasilikti tik iki 100 markių sumos. Nėra žinios, kas atsitiko su žydų banku ir jų banko seifuose laikytomis vertybėmis. Patarėjų narys prof. Jurgutis (katalikų kunigas) atsisakė tas vertybes perduoti dėl Gestapo.

Apie Žydus Gydytojus, Advokatus Ir Jų Knygas Lietuvoje

(LKFSB) Lietuvoje uždrausta praktika visiems žydų kilmės advokatams ir gydytojams. Jie, nacių įsakymu, turi net gauti specialius leidimus nors norėtų gydyti vien žydus pacientus. Žydų autorių knygos nacių okupacinės valdžios įsakymu, pašalintos iš Kauno knygynų. 141 m. lapkričio mėn. išleistas vokiečių teismų patvarkymas Lietuvoje atimti žydams teisę apeliuoti prieš vokiečių teismo sprendimą.

Iš 40.000 Žydų Vilniuje Belikę 10.000

(LKFSB) Pasaulinio Žydų Kongreso Genevos skyrius praneša, kad naciai tokiu smarkiu tempu praveda žydų naikinimą Lietuvoje, jog iš 40.000 Vil-

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių
Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Tel. Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų

Kun. Antanas Milukas

(Pradžia 4 pusl.) Vilna — "Pašalpa Mažiesiems Vilniaus Kankiniams", ir buv. prezidentas Woodrow Wilsonas su savo žmona davė sutikimą būti protestuojančio prieš brutalius lenkų žiaurumus komiteto lietuvių globėjais.

Sulaukęs gilios senatvės, kun. A. Milukas vis dar nesijautė pailsęs, ir vis dar neliovė dirbti tėvynės naudai ir savo tautiečių gerovei. Jis daug rūpinosi lietuviškais reikalais ir be galo daug dirbo skaisčiai ir laimingai Lietuvos ateičiai. Nenuostabu, kad buvusi Lietuvos vyriausybė už kilnius ir nuopelningus darbus to kruopštus ir nenuilstančio nuolankaus tėvynainio darbininko ir daug užsitarnavusio laikraštlininko ir kultūrininko krūtinę papuošė Vytauto Didžiojo Trečiojo Laisvės ordino pažiba ir garbe.

Kai Sovietų Rusija brutaliai pavergė brangią mūsų Tėvynę Lietuvą ir vėliau kai Lietuva pateko į nacių vergiją, visi mes supratome skaudžią jo širdgėlą. Tačiau, jis "tumiškos kraštį, skelbiant rinkliavą bažnyčiose.

1916 metais, kun. A. Milukas išsiryšino audienciją pas prezidentą Woodrow Wilsoną ir tarėsi apie Lietuvai Dieną Jungtinėse Valstybėse. To sekmė, prezidentas Wilsonas išleido viešą atsisaukimą padėti lietuvių tautai ir paskyrė rinkliavai lapkričio 1 dieną visose Jungtinėse Valstybėse. Kai prez. Wilsonas vyko į Versalį, kun. A. Milukas jam įteikė veikalą "The History of the Lithuanian Nation and its present National Aspirations", už kurį Wilsonas jam padėkojo laišku. O Versalio deryboms užsitęsusių, lietuvių - lenkų santykiams reikiama nušviesti ir prancūzų - lenkų politikos argumentas atremti, kun. A. Milukas minėtos knygos išleido naują papildintą laidą ir paskleido diplomatų ir žymių žmonių tarpe.

Kai 1921 metais lenkai žiauriausiai terorizavo Vilniuje lietuvius moksleivius ir jaunuomenę, kun. A. Milukas parašė ir išleido brošiūrą "The Little Martyrs of Vilna", ir suorganizavo tam reikalui komitetą, vadinamą "Relief for the Little Martyrs of Vilna".

Kaip Naciai Okupantai Naikina Lietuvos Žydus

(LKFSB) Pereitųjų metų (LKFSD) pradžioje naciai likvidavo vieną iš dviejų Vilniuje esančių getų, tą, kurs buvo Dominikonų ir Vokiečių gatvėje, gi gegužės mėnesyje — Vilijampolės (Sla-

Septyni Kristaus Žodžiai Nuo Kryžiaus
— IR —
STACIJOS
Parašė
Kun. Pr. Juškaitis

Kiekvieno įžymaus žmogaus mirties valandoje tarti paskutiniai žodžiai yra reikšmingiausi. Jėzus buvo žmogus ir Dievas. Todėl Jo žodžiai daug reikšmingesni. Juose tartum talpinasi visas Jo mokslas. Ką Jis žodžiais mokino, tą mirdamas - kentėdamas patvirtino.

Šioje knygelėje kiekvienas Kristaus žodis atvaizduotas Kristaus paveikslais. Knygutė labai vertinga ir reikėtų kiekvienam įsigyti. Taipgi šioje knygelėje yra ir labai gražios STACIJOS. Jos kaina tik 25c.

DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

AMERICAN HEROES

The Japs kicked him in the face and stomach, smashed him with their fists, knifed him, jabbed him with a pitchfork and left him for dead, but Pvt. E. O. Moore came through this ordeal. Now you come through. You've done your bit; now do your best—Buy more War Bonds.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LAWRENCE, MASS.

Sekmadienį, kovo 21 d., 4 val. po pietų, bažnyčios svetainėje įvyko prakalbos. Labai įdomiai kalbėjo savitraščio 'Amerikos' redaktorius, p. Juozas Laučka.

Žmonės labai atidžiai klausė ir dėkojo kalbėtojui už turiningą kalbą. Čia pat keliolikos asmenų užsiprenumeravo 'Ameriką'.

Dar kalbėjo Federacijos skyriaus pirmininkas, p. K. Venčius.

Po prakalbų mūsų klebonas, kun. P. M. Juras, aiškino parapijiečiams, jog begalo svarbu kiekvienam išgalinėti šią vasarą pasirodanti Palangoje su daržais. Ragino susirašyti, susitarti, sumesti po keletą dolerių, pasisamdyti ūkininką žemės išdirbimui ir užsėti sklypus žemės bulvėmis, kopūstais, morkomis ir kitomis daržovėmis.

Sekantis susirinkimas įvyks dėl Victory Garden sekmadienį, kovo 28 d., 4-tą val. po pietų.

Sekmadienį, kovo 21 d., jau nieji Tretininkai susirinkime nutarė, kad savo mėnesinės komunijos dienoje (trečiame sekmadienyje) prieš mišias susirinkti dešimtis minučių ankščiau į bažnyčios svetainę ir procesijoje visiems krūvoje nueiti

bažnyčion ir užimti pirmutinius suolus, jiems rezervuotus.

Jaunuolių susirinkimai kaip paprastai neapsėina be pamokinimų ir pasiryžimų karščiau melstis ir metavoti.

Antradienį lankėsi Cambridge klebonas, kun. Pr. Juškaitis, misijonierius Tėvas Justinas Vaškys, O. F. M., ir "Darbininko" administratorius, p. Antanas Peldžius.

Jonas ir Ona Veličkai susilaukė dvinukų. Krikštynos įvyko šeštadienį, kovo 27 d.

Pasimirė sulaukęs gilios senatvės a. a. Pranas Aleksandravičius ir liko palaidotas iš Sv. Pranciškaus parapijos bažnyčios Sv. Juozapo dienoje.

Pirmadienio vakarais, 7-tą v., turime parapijoje pirmosios pagalbos — First Aid pamokas. Duoda mokytoja p-lė Cecilija Armenaitė. Lankosi gražus pulkelis ir draug mūsų klebonas.

Kančios sekmadienį, balandžio 11 d., 6-tą val. vakare įvyks bažnytinis koncertas, vadovaujantis muziko Povilo Sako. Sugiedos "Septynis Žodžius nuo Kryžiaus", — Dubois, ir "Gallia". Choras rūpestingai ruošiasi prie koncerto.

Daktaras J. Pash pakeltas į kapitono laipsnį. Taigi dabar mūsų parapijoje yra vienas Major, asmenyje Juozo Černiausko, du kapitonai — Petras Gumauskas ir daktaras J. Pash ir arti tuzinas leitenantų.

Sekmadienį labai daug jaunuolių lankėsi pas savo namišikius. Prie bažnyčios teko matyti daktarą P. Zarecką, J. An-

Second Class Seaman George Dubrickas,

sūnus Juozo ir Adelės (Tamošiūnaitės) Dubrickių, Cambridge, Mass., gimė balandžio 10, 1923 metais, Somerville, Mass. Pradinę ir High School baigė, Cambridge, Mass. Priklauso prie Nekalto Pras. Panelės Šv. parapijos. Į U. S. Laivyną įstojo sausio 15, 1943 m. P-nai Dubrickiai yra "Darbininko" skaitytojai ir rėmėjai.

druškevičių, P. Arlauską, B. Jankauską, Jurgį Pekarskį, J. Navicką ir kt.

Whately, Mass.

Kovo 22 dieną, mirė Pranas Lihanstauskis, 74 metų amžiaus. Buvo ūkininkas per 34 metus. Paliko nuliūdime savo bažnytinis koncertas, vadovaujantis muziko Povilo Sako. Sugiedos "Septynis Žodžius nuo Kryžiaus", — Dubois, ir "Gallia". Choras rūpestingai ruošiasi prie koncerto.

Daktaras J. Pash pakeltas į kapitono laipsnį. Taigi dabar mūsų parapijoje yra vienas Major, asmenyje Juozo Černiausko, du kapitonai — Petras Gumauskas ir daktaras J. Pash ir arti tuzinas leitenantų.

Haverhill, Mass.

Haverhillio Lietuvių Katalikų Veikimo centras su pagalba kun. Jono Žuromskio, kovo 21 d. surengė prakalbas. Kalbėjo kun. Jonas Žuromskas ir laikraščio "Amerikos" redaktorius Juozas B. Laučka iš Brooklyn, N. Y. Žmonių atsilankė labai daug, bet atsilankiusieji buvo labai patenkinti.

Kun. Jonas Žuromskas kalbėjo kaip tautos ir įvairios partijos pažįsta savo vadus; ragino ir vietinius lietuvius, kad mokėtų pažinti savo Vadą, tai yra Jėzų Kristų.

P-nas Juozas B. Laučka kalbėjo dviem atvejais. Pirmoje kalboje kalbėjo apie spaudą, o antroje — kaip lietuviai džiaugėsi nepriklausomu gyvenimu ir kaip atvadavo Klaipėdos kraštą. Ragino žmonės dirbti iš vieno, kad ir vėl Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma valstybė.

Buvo renkamos aukos dėl Lietuvos gelbėjimo. Surinkta \$30.29. Pralabai išlaidas apmokėjus Lietuvos gelbėjimo reikalams liko \$24.29.

Aukotojų vardai: Kun. Jonas Žuromskas \$2.00. Po vieną dolerį — J. Zavadskas, M. Kancevičienė, O. Stančiuvienė, V. Žukauskas, M. Raugelienė, P. Jankauskas, A. J. Šaukis, P. Svirskas, A. Svirskienė, A. Radziukinas, A. Amšiejienė, J. Silanskas, B. Jurkevičius, A. Musick, J. Belskis, A. Kazlauskas, J. Karpavičienė, O. Aidukonienė, ir smulkių \$10.29.

LDS 112 kuopos nario Jono Jurgelevičiaus žmonai Rožei Jurgelevičienei padarė pavojingą operaciją Hale ligoninėje, Haverhill, Mass. Serga sunkiai, bet yra viltis, kad su Dievu draugijos nariai: M. Buimzka, J. Bunadičius, J. Banis, M. Kandrotas, J. Mortunas, A. Kaminskas. Palydėtas į Šv. Stanislovo kapus. Lai jo vėl išsiųs amžinybėje.

P-nų Jono ir Rožės Jurgelevičių dukrelė, slaugė, Julė Jurgelevičienė Amerikos kariuo-

Pass the Ammunition

Halla Stoddard, pretty member of the "Moon Vine" cast, is one of the ardent workers at Broadway's friendly Stage Door Canteen. There, members of the theatrical profession do double patriotic duty. They not only feed and entertain 3,000 service men a day but they save waste kitchen fats from which is made glycerine for gunpowder. Miss Stoddard will salvage at least two pounds of the fat trimmed from this sliced ham.

menėje ir gavo leitenanto laipsnį. Tėveliai gavo jos laišką iš Afrikos. Rašo, kad sveika ir viskas gerai.

LDS 112 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 4, š. m. antrą valandą po pietų, Lietuvių Katalikų Centro kambaryje. Prashom visų narių ateiti, ir kurie užsilikę su mokesčiais už laikraštį "Darbininką" malonėkite užsimokėti.

Kviečia Valdyba.

PHILADELPHIA, PA.

IS NORTHSIDES

Kaip teko matyti, tai paskiausiu laiku tarp "northsaičių" "air-warden'as" Stanley Wysocki's, gyvenąs 1131 Green St., Phila., Pa. tarpe tenykščių lietuvių, vadovaudamasis klausimui: What shall we do with tin cans? Visu pasiryžimu pradėjo rinkti karo reikalams nuo maisto tuščias skardines (cans). Tad, kam nuo jo nepertoli, kartu su visokiais gelžgaliais, tesuneša jam ir tuščius "cans", o jis juos sutvarkys, kaip tas yra pageidaujama, ir priduos kur reikia.

Pastaruoju laiku du žymūs nortsaidečiai, Kristopas Žemaitis, gyvenąs 1201 Green St., ir Jurgis Barvainis, gyvenąs 609 N. 12th St., sirgo. Bet dabar jau yra ant tiek pasveikę, kad jie galėjo pradėti savousius darbus dirbti.

IS PORT - RICHMONDO

Vietinių viengienų Puteikių dukte, ponja Felicija Donovanienė po mėnesio laiko viešėjimo pas savo vyrą, karį (sargeant'ą) James'ą Donovan'ą, Falmouth, Mass. šeštadienį, 20-to kovo grįžo namon į Philadelphia, Pa.

Penktadienį, 26 kovo, panelė Albina Garliauskaitė išvažiavo į Floridą, į miestą Sarasota, į Ringling School of Art, kur per šešias savaites studijuos piešybą.

Našlės Marijonos Čiurlionienės vyriausiąjį sūnų, Antaną Čiurlionį jau priėmė į Dėdės Samo kariuomenę.

Viengienų Antaną Kryžauską, buvusį pirmiau per ilgą laiką zakristijonu šv. Jurgio bažnyčios, pastaruoju laiku buvo prigrėbus gan pavojinga liga. Tačiau jam nuo jos pasisekė apsiginti... Jau jis dabar

ant tiek yra, pasveikęs kad nebijaučias jog koks nors pavojus yra buvęs.

IS BRIDESBURGO

Viengienų Stasio ir Ievos Sasnauskų sūnus, Antanas Sasnauskas, Dėdės Samo karys, dešimtis dienų paviešėjęs namuose, pirmadienį, 22-rą kovo vėl išvyko į savo pulko centrą, Kaliforniją, kur jau tarnauja veik du metai. O ir dar jo du broliai yra Dėdės Samo kariais — Stasys ir Juozas Sasnauskai.

Keene, N. H.

Tai gražus miestelis su plačiomis gatvėmis. Čia gyvena keliolika lietuvių šeimynų, tarpe kurių yra apsigyvenę jaunuoliai, ponai Jonas ir Marijona Tamuliai, kurie šmet sulaukė dukrelės. Pereitą sekmadienį, kovo 21 dieną, pakrikštyta jų dukrelė Šv. Benedikto par. bažnyčioje. Vardais — Vandutė Anna. Krikšto tėvai buvo Andrew Anna Dėdina iš Greenfield, Mass. p. Jono Tamulio brolis klierikas Antanas Tamulis siekia kunigystės Tėvų Marijonų seminarijoje, Hinsdale, Ill. Tamuliai yra geri katalikai ir lietuviai, "Darbininko" skaitytojai. Linkime ir jų dukrelei tėvų pėdomis sekti ir augti laimingai. Ten Dalyvavęs.

PADEKA Baltimorės "Maldininkams"

Didelį ACIŲ tariame visiems, kurie savo turtų dalį duosniai paukojo Seselėms. Jūsų sudėta stambi \$1275 auka bus didelė parama mūsų dabartiniams svarbiems reikalams.

Ypač dėkojame gerbiamam Kun. D-ruui L. Mendeliui už paraginimą šv. Alfonso parapijos "Maldininkų" remti Seseles, už prisidėjimą stambia auka ir už dažnų ir uolų rėmimą mūsų reikalų. Kun. A. Dubinskui irgi reikiame nuosirdų aciu už auką ir už jau ne kartą suteiktą paramą. Šia proga dar Kun. D-ruui L. Mendeliui širdingai dėkojame už čekį \$200.00 auką padengimui lėšų, kad šv. Alfonso parap. Seselės mokytojos galėtų lankyti Summer School of Catholic Action — New York, ir už \$100.00 čekį mūsų Seselėms Argentinoje.

Nors daug kartų dėkotume, vis dėl to pilnai neišreikštume to padėkos jausmo, kuris giliau vėl išvyko į savo pulko centrą, maldos širdingais žodžiais pavesime mūsų geradarį Kun. D-ruį L. Mendelį ir visus gerširdžius aukotojus Viešpačiui — maldaudamos Jį, kad dangiški malonių turtais gausiai atlygintų. Ta intencija ir Jums begalinės Dievo palaimos išmėsti kovo 25 dieną atlaikytos šv. Mišios Vienuolyno koplyčioje.

Šv. Kazimiero Seserys, Motina M. Juozapa.

Floral Sistemos Tonikas

Labai geras vaistas pataisyti surisusio skilvio, kepenų ir inkstų. Jėgu jums maistas neskanus, arba jei vargina nevirškinimas ir gastritis, ar esat nervingas ir lengvai suerzinamas, jeigu skauda galvą ir jūsų miegas nesuteikia tinkamo poilsio, jeigu kenčiat nuo užkietėjimo ir jaučiat nuvargę ir nevikrus, jeigu turit blogą kvapą, apvilktą liežuvį arba skaudėjimą strėnos ties inkstais. Floral Sistem Tonic jums tinkamiausias suteiks greitą palengvinimą. Šis Tonikas padarytas iš vienu tik žolių, šaknių ir žievių. Jis paprastai suteikia puikias pasekmes beveik visose formose skilvio ir inkstų negrovėse ir geriausias nuo užsienėjusio užkietėjimo. Kaina \$1.00 už 8 oz. butelį. FLORAL HERB CO., Dept. 8, Box 305, CLINTON, IND. (26-30)

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBIA MOTINOS SVČ. Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298. Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W. Iždininkė — Ona Staniulitė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvardkarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio. 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolu raštininkę

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Iždininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass. Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St. So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznierių mėsa, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurių krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke"

Povilas Bushmanas 48 Crescent Avenue Telephone COLUMbus 6702 29 Savin Hill Avenue Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market P. Baltrušiusas - p. Klinga, S. 753 Broadway Tel. SOU 3120, So. Boston.

OFFICIAL TABLE OF CONSUMER POINT VALUES FOR MEAT, FATS, FISH, AND CHEESE

No. 1—Effective March 29, 1943

Table with columns for Commodity, Points per lb., and sub-categories like BEEF, LAMB-MUTTON, PORK, BACON, etc.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Kovo 28 d., tapo pakrikštyti šie kūdikiai: Tamas Povilas Tamo - Pranciškos (Jakštaitės) Jackeivičių; Povilas Vilimas Povilo - Juzefinos (Notrimaitės) Schwartzų; Vincas Mykolas Vinco - Ievos (Kavaliauskaitės) Satkeivičių; Barbora Ona Teodoraius - Onos (Kudrevičiūtės) Muzrimų, ir Jonas Edmundas Jono - Stasės (Čapaičės) Mikalkevičių.

Tą dieną, po Gavėnios pamaldų, tapo atkurtos Kančios vaidinimas "Piloto Duktė". Parapijos jaunimas, seserų mokytojų vadovybėje, gerai vaidino. Žmonių buvo beveik tiek daug, kiek pereitą sekmadienį. Pelnas skiriamas Elmhursto našlaičių namams.

Trečiadienį, 7:30 v. v., įvyks Gavėnios, Tretininkų Broljų ir Šv. Teresės Novėnos pamaldos. Po pamaldų kviečiami užsiregistruoti visi suaugę žmonės, kurie dar nėra priėmę Sutvirtinimo Sakramenta.

DAKTARAI

Tel. TROWbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvių Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8

ĮVAIRUS SKELBIMAI

REIKALINGA vyrų ir moterų dirbti prie karo darbų. Dienos ir nakties darbas. Patyrimo nereikia. Prašome atsinešti gimimo metrikus. Atsišaukite: Northern Industrial Chemical Co. 7 Elkins St., So. Boston, Mass. Tie, kurie jau dirba karo darba, nebus priimti.

JAUCIATĖS BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNISKU SVELNIU BODU
• Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiklios, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernišku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius luošuoja švelniai ir tikrai. Miliškai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik kramtykite FEEN-A-MINT einant gulėti, naudokite tiksliai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis pulkiai.

Lietuvos Ir Šio Karo Spalvuoti PAVEIKSLAI

Rengia: Lietuvos Rėmėjų Dr-jos Bostono Skyrius
BALANDŽIO-APRIL 2 ir 3 DIENOMIS
Lietuvių Piliiečių Klūbo Salėj,
So. Bostone.
Filmuotojas: K. Motuzas. Aiškina: J. Valaitis.
Pradžia 7:30 v. v. Įžanga suaugusiems: 40c.
Vaikams 15c. Pelnas Skiriamas A. R. Kryžiui.
Lietuviai-vės! Pamatykitė seną tėvynę nors paveiksluose ir išgirskite šio karo naujienas. Jūs skaitlingesnis atsilankymas, bus didesnė parama Raudonajam Kryžiui. Visus kviečiame dalyvauti.

NOVENOS

- NOVENA prie šv. Pranciškaus Asyžiečio. Kaina 15c.
- NOVENA prie Motinos Gerosios Patarties. Kaina 20c.
- NOVENA prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagelbos. Kaina 15c.
- NOVENA už Sielas Skaistykoje. Kaina 20c.
- NOVENA Stebuklingojo Medalkėlio Dievo Motinos Garbei. Kaina 15c.

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Moterų - Merginų Kareiviams Remti Skyriaus vadovybėje, moterys ir merginos uoliai darbuojasi gaminime siūvinių kareiviams žaizdas aprišti. Šiuom tarpu jos gavo tiek daug medžiagos iš Raudonojo Kryžiaus, kad nespėja pagaminti. Todėl, jos kviečia visas moteris ir merginas ateiti į "Darbininko" salę, ketvirtadienį, padėti joms tą svarbų ir skubotą darbą baigti. Salė bus atidaryta nuo 10 val. ryto, iki 10 val. vak.

Dingo kareivis Kazimieras Šipelis. Jo vėlei gedulingos pamaldos įvyks šeštadienio rytą, 7:30 val., šv. Petro par. bažnyčioje.

Jau GARSINA 40-tę. Šv. Petro parapijos kunigai, sekmadienį, kvietė choristus lankyti pratybas, nes laukias jų sunkus darbas per 40-tę ir per Velykas.

Kun. Jonas Daunis, šeštadienį, baigs Harvardo Universitete, kapelionų kursus. Sekmadienį taps įsistų į pastovią kapeliono vietą.

Pagerbė "Pilato's Daughter" Autorių

Pereitą sekmadienį, kovo 28 d., kada vielės buvo deginamos persiuntimui žinių apie laimėjimus ir pralaimėjimus karo frontuose, religinio veikalo "Piloto Duktė" vaidintojos, kurių susidarė keli šimtai per pastaruosius 40 metų, sveikino misijonierių, to veikalo autorių, mininti 80-tą gimtadienį. Visos vaidintojos buvo susirinkusios į St. Alphonsus Hall, Mission Hill section, Roxbury, Mass. pamatyti vaidinimo "PILATE'S DAUGHTER" ir ta proga sveikino autorių. Tai buvo "Father Kenzel Diena", kuris sulaukęs giles senatvės dabar ilsisi Saratoga Springs, N. Y.

Kun. Misijonierius Kenzel' veikala "PILATE'S DAUGHTER" parašė 1902 m. Tas veikalas yra išverstas ir į lietuvių kalbą ir vaidinamas lietuvių scenoje įvairiose lietuvių parapijose.

Kun. P. M. Juras, LDS Centro vice-pirmininkas, "Piloto Dukters" veikalo vertėjui T. sutikus ir įtraukus į jį lietuviškas giesmeles, išleido antrą laidą. Patartina visiems, kur tik "Piloto Duktė" veikalas vaidinamas, jį pamatyti. Pamatykitė jį vaidinant lietuvių kalba ir

EUNICE MARIE MURPHY,

Naujos Anglijos mergina, kuri vaidina vadovaujamą "Klodijos", Piloto dukters rolę, Amerikos seniausiame religinio turinio veikalo vaidinime. "PILATE'S DAUGHTER" veikalas vaidinamas tris kart į savaitę The PASSION PLAY AUDITORIUM, Mission Hill sekcijoje, Roxbury, Mass. (Bostono priemiesty).

NACIŲ NEGUDRIOS MELAGYSTĖS

(CIP) Nacių kontroliuojama radio stotis Hilversum, Olandijoje, bando įrodyti, kad Belgijos Kardinolas Van Roey yra Kvislingas — išdavikas. Per Olandijos radio tinklą nuolatos bubernijama neva ištraukos iš Kardinolo ganytojiško laiško, kuris buvo kunigams pasiūstas vasario 21 dieną. Nors tas laiškas užsienio dar nepasiekė, vienok iš Kard. Van Roey būdo ir praeities veiksmų galima spręsti, kad tie radio pranešimai yra vien negudrios apgautystės.

Naciai skelbia, kad Kardinolas rašė: "...nesvarbu kas įvyks po šio karo, nesvarbu kiek sunkumų okupacija mums iki šiolei atnešė; visa tai yra menkiniekis, atsiminus tą faktą, kad Vokietija dabar kovoja prieš Bolševizmą". Šis posakis visai nesutinka su Kardinolo laišku, parašytu gruodžio 2, 1942 metais, kuriame pasisakė prieš privalomą darbininkų tarnybą Vokietijos industrijose, ir kuriame pavadino bendradarbiais pat anglų kalba St. Alphonsus Hall, prie Mission Church, Roxbury, Mass.

LANKESI

- ★ Ketvirtadienį "Darbininke" lankėsi LDS vice-pirm. kun. P. M. Juras iš Lawrence, Mass.
- ★ Penktadienį lankėsi LRK-SA Centro sekretorius p. Wm. Kvetkus iš Wilkes - Barre, Pa. ir kun. J. Švagždy, LDS Centro pirmininkas.
- ★ Šeštadienį lankėsi LDS 1 kp. veikli narė Alena Rusienė iš Dorchester, Mass. ir pp. Motiejus ir Viktorija Trečiokai ir Rozalija Meizienė.
- ★ Lankėsi Adomas Jarmalavičius iš W. Lynn, Mass. Atsilankymo proga atnaujino "Darbininko" prenumeratą ir pasipirko medaus.
- ★ Šeštadienį "Darbininke" lankėsi Kat. Fed. Naujosios Anglijos Apskr. pirmininkas Antanas Daukantas su savo žmona ir sūneliais iš Cambridge, Mass.
- ★ Taipgi tą dieną lankėsi Cambridgetis A. Laukaitis. Atsilankymo pora atnaujino "Darbininko" prenumeratą.
- ★ Pirmadienį "Darbininke" lankėsi kun. F. Norbutas iš Brockton, Mass. ir kun. A. Baltušius iš Cambridge, Mass. Taipgi tą pačią dieną lankėsi kun. Kripas iš Hartford, Conn.

Portugalijos Kardinolas Skleidžia Tikrą Demokratijos Dvasią

LISEBONAS (CIP) — J. E. Portugalijos Kardinolas Patrijarkas, Arkivyskupas M. G. Cerejeira, vėl prabilo prieš nacizmą - fašizmą. Laikė tautinės kat. spaudos parodos, surengtos paminėti dienraščio *Novidades* įsteigimo jubiliejų, Jo Eminencija kalbėjo apie reikalingumą visuomenėje sudaryti tikrai Katalikišką nusiteikimą. "Su pasaulėje Katalikai, kurių minčių pasaulis sukasi kaž kur toli nuo Bažnyčios gyvybės ir mokslo, šio reikalo nesupranta. Prieš - krikščioniškos valstybės jį gerai supranta — jos neleidžia šiam katalikiškam nusiteikimui įsigyti; jos nori užčiaupti Bažnyčią, apakinti katalikišką sąžinę, kad ji nesuprastų savo dieviškų privilegijų. Kartais valstybė palaiko katalikišką... bet visuomet dėl vien kultūrinį sumetimų, vis stengdama užtemdinti Katalikišką šviesą ir numarinti jos pilną, dievišką gyvybę".

Kalbėdamas apie katalikišką spaudą, įrodė, kad mūsų amžiuje išliko reikalas *laisvos katalikiškos spaudos*, tai yra laisvos ir Valstybės ir Bažnyčios atžvilgiais. Anot Kardinolo Cerejeira, katalikų spauda yra trejopa:

- 1) Oficiali Kat. Spauda — kuri būtų vyskupiškas laikraštis, kuri kalbėtų Bažnyčios pilnu autoritetu.
- 2) Pusiau - Oficiali spauda, kuri kalbėtų pagal Bažnyčios dvasią, bet ne su pilnu autoritetu.
- 3) Laisva Katalikiška Spauda, kuri nesiskaitytų kaip Bažnyčios autoritetingas balsas, kuri veiktų sava iniciatyva, savu autoritetu, vardan kurios tai grupės, kaip antai, mokyklos, partijos, organizacijos ar taip pan. Ši Spauda visuomet pasilieka ištikima Bažnyčiai tikėjimo ir doros dalykuose, bet ji naudotūsi ta laisve, kurią Katalikai turi laikiniuose, žemiškuose dalykuose. "Tokia spauda turi teisę gyvuoti", pasakė Kardinolas, "išskyrus tais retais laikotarpiais, kada aukštesnieji dvasiniai interesai reikalauja šios spaudos veikimą laikinai suvaržyti".

Portugalijos Kardinolas buvo įkvėptas tikrais demokratijos principais savo jaunoje dienose.

kai jisai lankė Koimbros Universitetą, kuriame veikė Krikščioniškos Demokratijos Akademijos Centras. Jisai atsižymėjo uolumu to centro veikime ir 1912 metais buvo vedėjas centro savaitraščio *Impartial*. Tų jaunų krikščionių demokratų sūkyks buvo: "Bažnyčia ir Valstybė virš valdžios ir partijų!" Šio šūkiu Kardinolas per visą vėlesnį gyvenimą nepamiršo. Subankrutėjus Portugalijos Respublikai ir diktatoriškai Salazaro valdžiai užėmus valdymą, arkivyskupas Cerejeira beveik visiškai sustabdė KDAC veikimą, bet patį centrą nepašaukino. Nekartą praetyje jė-

sai yra pasmerkęs diktatoriškas valstybes ir pastaraisiais laikais matydamas, kad to negana, imasi atnaujinti demokratijos dvasią Portugalijoje. Pavyzdžiui, pernai, kalbėdamas Kat. Akcijos vadams, pasakė: "Mes neturime priešintis demokratijai, nes Krikščionybė yra jos motina". Bet supraskime, kad Jo Eminencija tenai kalbėjo ne apie šokią ar kitokią valdžios formą, bet apie dvasią ir įkvėpimą, kurį turi perimti kiekviena gera valdžia.

Nėra vietos abejoti, kad Portugalijos Kardinolas tvirtai laikosi tų principų, kuriuos išmoko 33 metai atgal universitete. Jisai stovi už tas laisves, kurios yra reikalingos žmogaus kilnumui palaikyti ir jo teises apsaugoti.

Komunistai Prašė - "Sugrąžinkite Mums Mūsų Kunigus"

CIP Correspondence talpina aprašymą, kuris buvo slaptai išsiųstas iš Belgijos ir kuriame aiškiais bruožais nupiešiama patrijų požeminis veikimas. Liege mieste Patrijų organizacijoje atsirado išdavikas, kuris rengėsi pranešti okupantams patrijų planus. Tokis pranešimas būtų kainavęs kelis šimtus nekaltų gyvasčių. Norėdami to išvengti, patrijotai nutarė tą išdaviką prašalinti iš gyvųjų tarpo. Jie skaitė jo nužudymą teisėtu savęs apsigynimą. Iš savo tarpo išrinko du jaunuolius, jiems įdavė ryšulį, kuriame buvo užtaisyta bomba, ir davė instrukcijas nunešti tą ryšulį pas tą išdaviką. Bomba nebuvė tiksliai užtaisyta, nes pakeliui eksplodavo. Vieną jaunuolį staiga užmušė, o antrą sužeidė. Tuojau atvykę naciai kareiviai, jį suėmė ir ant vietos nušovė.

nigus, kurie dalyvavo mišiose. Tas gyventojus labai įniršino. Rytojaus dieną, ant bažnyčios sienų pasirodė užrašas: "Sugrąžinkite mums mūsų kunigus". Tas suprantama. Bet apačioje reikalavimo, parašo vietoje, buvo išmaliavotas Kūjis su pjautuvu! Tai yra komunistų ženklas, — jų buvo ten paršas. Kitaip sakant, komunistai vienijasi su Bažnyčia kovoje prieš nežmoniškus nacius.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKE
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta
338 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Atdotuvių Direktorius
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentims Dyk
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 1961

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

★ Nuo pirmadienio, kovo 29, visoje šalyje prasidėjo mėsos, riebalų, sviesto ir kitų dalykų racionavimas. Valdžios pareigūnai sako, kad pilnas susitvarkymas ir prekėmis užpildymas krautuvių išsilygins tik per koki mėnesį laiko.

DĖMESIO!

Tu atliksi tikro apaštalavimo darbą, jei pats skaitysi ir kitus raginsi užsisakyti mėnesinį laikraštį "Zvaigždę"

"ZVAIGŽDĖ", tai pats tinkamiausias mūsų žmonėms dvasinio turinio laikraštis, pašvestas švenčiausiai Jėzaus širdžiai. "ZVAIGŽDĖ" trokšta aplankyti kiekvieną Lietuvos šeimyną ir ją gaivinti krikščioniškų dorybių spinduliais. "ZVAIGŽDĖ" skaitykite ir būsite pavyzdžiais nariais-ėmis MALDOS APAŠTALAVIMO SĄJUNGOS. "ZVAIGŽDĖJE" surasite, kaip MALDOS APAŠTALAVIMAS veikia ir vystosi.

TAIGI

Jei norite tyro džiaugsmo ir tikros Kristaus ramybės įsileisti į Jūsų šeimynas, Jei trokštate, kad Dievo palaima įžengtų per Jūsų namų slenkstį — Jei norite būti šviesos ir meilės skleidėjais, tai platinkite patys saviškį tarpe ir raginkite kitus skaityti bei platinti "ZVAIGŽDĖ".

Kaina metams 50 centų. Kas pridės dar 50 centų gaus didelį spalvotą Jėzaus širdies paveikslą. "Zvaigždė" dabar padidinta aštuonioms puslapiams. Užsakymams adresas: "ZVAIGŽDĖ" 488 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

P-nia Howard Hoffman žaidžia golfą su savo sūnum. Štai bolę nusviedus tolyn, ji važiuoja su "belaisnių automobiliu" ir ten vėl pakartos sviedinį.

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Kovo 21 d. ši kolonija pamatavo į švėkšną klebonauti. Švėkšnos parapija rubežiuojasi su Klaipėdos kraštu, ir jam prienės ir Motinos Aloyzos buvo sudaryta turininga programa tuojau po pamaldų. Per iškiimin-gas šv. mišias (sumą) vietinis klebonas Prelatas Maciejauskas, sakdamas pamokslą, pa-ragino susirinkusius šv. mišių išklausti ne vien savo intenci-jai, bet ypatingai pasimelsti Tėvynės - Lietuvos reikalui. Per šv. mišias mūsų choras labai graudingai sugiedojo psalmę— Dievas mūsų Gelbėtojas ir tvir-tybė. Ta giesmė tikrai atitiko mūsų Tėvynės reikalus, nes ne-galime pasitikėti žmonėms, ku-rie nustato jau šiandieną mažų tautų likimą ir viešai skelbia, kad tikrai keturias didžiausias valstybes sutvarkys mažesniųjų tautų padėjimą. Bet mes giedo-dami tą psalmę pareiškiame pa-sitikėjimą, Dievumi, kurs su-triuškina galiūnų jėgas ir nepa-miršta mažiausios tautos.

Programa prasidėjo prakal-ba Prelato Maciejausko, kurs iš visų susirinkusių buvo netik-tai amžiumi senesnis, bet geriau-siai pažino Klaipėdos kraštą. Prelatas pasakė, kad Klaipėdą uostas taip pagyvėjo, kad šim-pažįsta nuo 1899 metų, kada jis

vo netik-tai iš kaimyninių vals-tybių, bet net iš tolimesnių kraštų, kad išvešti Lietuvos produkcija: medžio medžiaga, linus, semenis, javus, sviestą, bekonus, kiaušinius, etc. At-vykdavo ekskursijos iš Ameri-kos ir pats Prelatas kelius sy-kius, vadovaudamas ekskursi-jai, atvyko iš New Yorko į Klaipėdą. Lietuvos valdžia dėjo pastangas, kad Klaipėdos uostą padidinti ir patobulinti, buvo pastatyti milžiniški pastatai dėl atvežtų iš kitų valstybių prekių sukrovimo...

Gyventojai Klaipėdos ir Klai-pėdos krašto praturtėjo, nes ėjo didžiausi prekyba per uostą ir visą Klaipėdos kraštą.

Lietuviai Klaipėdos krašto labai džiaugėsi, kad niekas ne-varžo jų patriotinio gyvenimo. Susitvėrė lietuviškos mokyklos, net gimnazijos, prekybos insti-tutas, net pačioj Klaipėdoj bu-vo įsteigta muzikos aukštesnė mokykla — konservatorija, ku-rios direktorium buvo garsin-gasis kompozitorius Juozas Ži-levičius, dabar gyvenęs Eliza-beth, N. J.

Kai kurie lietuviai iš Mažo-sios Lietuvos siuntė savo vai-kus į Didžiosios Lietuvos moky-klas taip ir švėkšnos gimnaziją lankė mokiniai iš Klaipėdos krašto.

Iš Kauno garsingoji Lietuvos Opera dažnai atvykdavo į Klai-pėdą, sužavėdavo savo menu netik-tai lietuvių, bet ir vokie-čių, o ypatingai kada atvykdavo genijus Kipras Petrauskas, ta-da neužtekėdavo Klaipėdos teat-rų vietų.

Turėdavo Klaipėdos krašte pasisekimą ir meno mėgėjai, kartais nuvykdavo ir švėkšnos gimnazistai su orkestru ir cho-ru į Šilutę, Priekulę, Saugus ir kitus miestelius ir visados bu-vo maloniai priimami, o tas pat atvykdavo iš Klaipėdos krašto jaunimas į parengimus Palan-goje, Kretingoje, Gargžduose, Švėkšnoj, Tauragėj ir Jurbarke ir buvo pastebėta, kad tik per kelius metus kaip gyvas sidab-ras nors padalintas į smulkes-nius šmotelius vėl susilieja į vieną didesnį gabalėlį, taip ir Klaipėdos krašto lietuviai susi-liejo su Džidžija Lietuva, įrody-dami pasauliui, kad lietuvių tauta yra galinga, kad nei še-

WAAC MADOS — Women's Army Auxiliary Corps, kaip vaizdas paro-do, turi keletą skirtingų kepurų, bet ne tiek, kiek turi civilinės mados. Pavyzdžiuj, viršuje kairėj dėvima kepurė žiemos metu, kad pritaikius jos spalvą prie viršutinių drabužių; viršuje dešinėj — kepurė nešiojama vasaros metu ir yra pagaminta iš lengvesnės materijos; apačioj kairėje— yra kepuraitė pritaikyta prie darbo; ir apačioj dešinėj — kai audra už-klumpa, tai prie "raincoat" prisegamas "hood", kuris apsaugo galvą.

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS

yra

mėnesinis, religinis, paveikluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

Pigiausias laikraštis yra

"VARPELIS"

Metams kainuoja tik \$1.00
Kanadoje \$2.00

Kas prisiūs daugiau, gaus dovanų vertingų knygūčių. Platintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenu-meratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS"

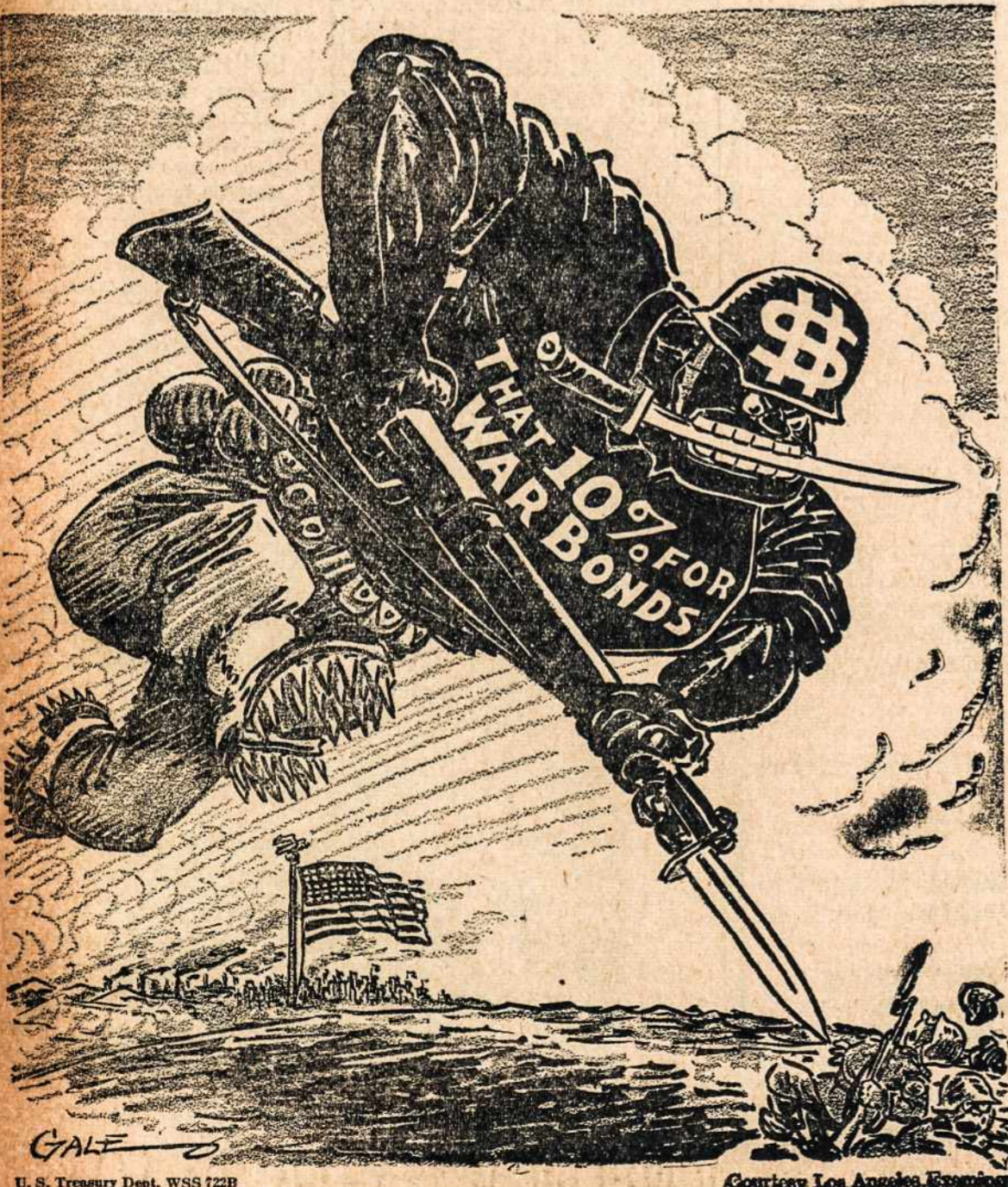
Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Tal-pina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

FRANCISCAN FATHERS

310 Orchard Street Pittsburgh, Penna.
Telephone — Hemlock 6567

COMMANDOUGH!

U. S. Treasury Dept. WSS 722B

Courtesy Los Angeles Examiner

šiu šimtų metų vokietinimas ne-išdildė lietuvių širdyje meilės ir prisirišimo prie savo tautos ir savosios kalbos.

Prelatas paminėjo, kad tą dieną kaip Mažosios Lietuvos sukilėliai atėmė nuo prancūzų Klaipėdos kraštą, buvo Klaipė-doje ir matė lietuvių narsumą ir dar priminė, kad Lietuvos valdžia daug parodė diplomatinių gabumų, vedant derybas su ko-misija, kuri buvo paskirta iš Anglijos, Prancūzijos, Japoni-jos ir Italijos atstovų.

Antras kalbėtojas buvo Dak-taras Julius J. Bielskis, Lietu-vo Garbės Konsulas. Savo kal-boje D-ras Bielskis aprašė kaip seniausiais laikais lietuviai gy-veno netik-tai Klaipėdoje, Tilžė-je, Isrutėj, bet lietuvių tauta kapitonas Labanauskas pasa-gyveno net Karaliaučiuje —per ilgus šimtmečius lietuviai ko-vėsi su vokiečiais vienok ne-nustoję savo kalbos, papročių ir savosios kultūros.

Trečias kalbėtojas buvo kapi-tonas Povilas Labanauskas, kurs kaippo buvęs Lietuvos lai-vyno kapitonas, aiškiai nupa-sakojo tą įvykį, kada pirm. ke-turių metų vokiečiai užgrobė Klaipėdos kraštą. Vokiečiai 1939 metais jau buvo užėmę Austriją, Cekoslovakiją, kuri buvo gana didelė valstybė — 13 milijonų ir pareikalavo iš lietuvių valdžios, kad atiduotų Klaipėdos kraštą Vokietijai.

Tokiu būdu apseita su Lietu-va kaip užpuolikas ant gatvės sutikęs praeivį staiga įremia į krūtine, arba į pašonę revolve-rio vamzdį ir liepia atiduoti pi-nigus. Padaryta visai Lietuvai didžiausia skriauda, nes Lietu-vo valdžia įdėjo į Klaipėdos kraštą keliasdešimt milijonų litų — patobulino netik-tai uos-tą, bet ten išdygo gražiausi pa-statai netik-tai Klaipėdoje, bet ir visam Klaipėdos krašte. Kas matė Klaipėdoje lietuvių gimna-ziją, Raudonojo Kryžiaus ligo-ninę, Pagegių gimnaziją etc., tas gali suprasti kiek tas kai-navo. Vokiečiai užimdami Klai-pėdos kraštą, atėmė visą Lietu-vo laivyną. Nors kapitonas La-banauskas su savo jūrininkais buvo atstatęs ginklus į vokie-čius ir buvo visi pasiryžę mirti

ir neduoti laivyną, bet valdžios įsakymą pildydami turėjo už-leisti brutaliai jėgai visus lai-vus, tik-tai neatidavė vėliavos, kuri vėl plevėsuos ant naujų lai-vų, kurie po karo audros bus įsteigti.

Kapitonas Labanauskas papa-sakojo, kaip buvo Vokietijos koncentracijos lagere ir turėjo progos pamatyti tuos kraštus, kurie buvo žiloj senovėj lietuvių apgyventi ir stebėjosi, kad nors keli šimtmečiai praslinko kaip vokiečiai tuos kraštus val-do, vienok nesugebėjo išdilyti jų savybių, kurias turi lietu-viai ir net vietų pavadinimai ir gyventojų pavardės įrodo, kad ten gyventa nuo seniausių laikų lietuvių.

Kapitonas Labanauskas pasa-gė gražų palyginimą taikinda-mas prie šios aplinkybės, kad mes pirm keturių metų nusto-jome Klaipėdos uosto ir laivy-no, kad po kiekvienos jūroje audros laivas lieka stipresnis, ir po tos pasaulinės audros Lietu-va bus dar stipresnė.

Dar apie Klaipėdą paskaitė gražią paskaitą nesena atvykęs iš Lietuvos jaunas Ronaldas Pocius. Programa buvo pamar-ginta gražiomis dainomis. Pa-dainavo per du kartu korp. Vac-lovas Jurgelis. Susilaukė gausių aplodismentų. Choras gražiai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Priimta protesta rezoliucija, protestuojanti prieš už-grobimą Mažosios Lietuvos ir reikalaujanti Nepriklausomos Lietuvos. Rezoliuciją pasirašė išrinkti piliečiai: Jonas K. Mi-lius, žinomas plačiai Amerikoje ir Lietuvoje asmuo, Juozas Strongis ir Pranas Masonas. Vi-si trys yra Šv. Kazimiero para-pijos veikėjai.

Po posėdžio visi susirinko į kitą salę, kur buvo prirengti pietūs. Nors neturėjome kala-kutienos, bet buvome užganė-dinti, kad šiais laikais turėjome gero kumpio su visokiais prie-dais. Pavalgėme sočiai. Visa mūsų kolonija dėkinga klebo-nui, kad parūpino pietus, kad nekentėm alkio, o šeiminin-kėms esame nepaprastai dėkin-gi, ypač Strongienei, kad iške-pė gerą kumpį; Krumenienei,

šimtai bažnyčių ir iš jų nei vie-na neturi Šv. Kazimiero Glo-bėju.

Mums daug padėjo įvykdyti mūsų užmanymą Klebonas kun. Aleksandras Baltutis, kurs mums iš Chicagos prisiuntė la-bai gražią Šv. Kazimiero stovy-lą.

Kovo 4 dieną, t. y. mūsų Šv. Globėjo šventėje, buvo nepa-prastai gražiai paminėta. Baž-nyčia papuošta gražiomis gėlė-mis, o ypač baltomis lelijomis, kaip skaistybės simboliu, Šventojo Kazimiero nummylėta dorybe — kurs amžiams paliko tą gražų obalsį: "malo mori, quam foedari" (geriau numirti negu susitepti). Per šv. mišias mūsų choras, vadovaujant Se-serei Asizijai, labai gražiai pa-giedojo netik-tai liturgines gies-mes, bet dar pagiedojo Šv. Ka-zimiero sukompanuotą giesmę: "Omni die dic Mariae".

Po pamaldų buvo išpildyta mūsų salėje graži programėlė. Labai meniškai padainavo mū-sų choro įrengėja, p. Bronė Starkienė. Richardas Masoniu-kas pianu labai gražiai skambi-no, o jaunos mergaitės Edna ir Izabelė Davydoniūtės ir Birutė Leliutė, akompanuojant Bronė Leliutei gražiai padainavo ir dar Bronė Leliutė viena skambi-no pianu, kur ji parodė savo muzikalius gabumus.

Po programėlės visi susėdome prie papuoštų, netik-tai gėlėmis, bet ir skaniais valgiais, stalų. Ypatingai skaniai kvėpėjo kumpis, kurį man prisiuntė klebo-nas kun. Jusevičius iš Omaha, ir rauginti kopūstai, kurių mums pristato parapijos rėmė-ja Elžbieta Morkienė. Kumpis buvo labai skanus, nes jį pradė-jo kepti Morta Miškinienė, bet turėjo valandai išėiti kitur, to-dėl išeidama pavadė prižiūrėti kumpį savo vyrui, kurs leido kumpiui taip ilgai kaitintis pe-čiūje kol visi lašiniai sutirpo, užtad gavo nuo žmonos gerą pabarimą. Bet kumpis pasirodė taip skanus, kad tik vieni kau-lai beliko. Prie kumpio ir kopūstų mes turėjome ir "gruz-dų", kurie daug gardesni. negu visi Amerikoniški...

Vienas iš dalyvių,
Jurgis Kurmis iš Kenu.

Yra gražus paprotis, kad Ka-talikų bažnyčios ir parapijos turi sau pasirinkusios šventus Globėjus. Nors mūsų bažnyčia maža ir mūsų parapija tik-tai pradeda gyvuoti, vienok nenorėjome pasilikti be Globėjo. Ap-sirinkome Šv. Kazimierą, kurs netik-tai yra mums giminė —

kaipo lietuvis, bet ypatingai, kad Šv. Kazimieras gelbėjo lie-tuvius, kada jie kovėsi su Tė-vynės priešais, o ir ta aplinky-bė, kad Šv. Kazimiero kūnas (relikvijos) ir šiandien yra mū-sų sostinėje Vilniuje.

Dar buvo viena priežastis, kad mes įsteigdami Los Ange-les, Cal. lietuvišką misiją arba parapiją norėjome turėti skir-tingumą nuo kitų parapijų, nes tame milžiniškame mieste yra

Twelve tablespoonful of waste grease from your kitchen will make enough glycerine for powder to load a 37 mm. anti-tank shell. Save left-over fat in any clean can and rush it to your meat dealer when filled.

ERIC GODAL